

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE

ILMUB KORD NÄDALAS

TOIMETUS JA TALITUS

TALLINN, Toomkooli 13, tel. 468-24

Tellimishind aastas Kr. 5.—

Ühes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—

Üksik number 15 senti

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR

JA VASTUTAV TOIMETAJA

A. PULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektiooni juhataja J. Janusson

Sektiooni nõukogu esimees A. Meerits

Põllumajandussektiooni juhataja J. Kurkus

Sektiooni nõukogu esimees Prof. P. Köpp

Riigimajanduse osa toimetaja A. Koller

Nr. 20

Tallinn, 19. mail 1936

II aastakäik

SISU:

Lhk.

POLLUMAJANDUS	
Kanamunaturu seisund ja väljavaateid	382
TOOSTUS JA KAUBANDUS.	
Väliskaubandus aprillis 1936 a.	385
Aasta esimese 4 kuu tulemusi	388
Soolte väliskaubandus	389
Lühituudiseid	390
RAHANDUS	
Pangad märtsis	391
LAEVANDUS	
Tallinna sadam aprillis	392
HINNAD	
Tähtsamad hinnad ja noteeringud	393
POLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD	
Põllumajanduslik väljavedu	394
Võiturg	392
Peekoniturg	394
Tapaloomade- ja lihaturg	394
Piimaturg	395
Teraviljaturg	395
Linaturg	396
Kartuliturg	396
Aedviljaturg	397
Kalaturg	397
INFORMATSIOONI OSA	
Eesti Panga nädalaaruanne	398
VALISMINISTERIUMI VALISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED	
Suhkrutööstuse reorganiseerimine Inglises	399
Inglise 1936/37 a. eelarve	399
Briti kaubavahetus põhjamaadega	399
Kaubanduskrediidi tervendamine Tšehhoslovakkias	400
Majandusolukorra paranemine Tšehhoslovakkias	400
Heeringapüügiga tegutsenud Elfvig Yhtiö ümberkorraldus	400
Kala suurmtügihinnad Helsingis	401
Poola uus sisseveokorraldus	401
Berliini kalaturg	401
Taani kaubandusbilanss 1935 ja 1936 a. I veer.	402
Eesti väliskaubanduse bilanss	402

CONTENTS:

Page

AGRICULTURE	
Conditions and Prospects on Egg Market	382
INDUSTRY AND TRADE	
Foreign Trade in April, 1936	385
Results of the First 4 Months of 1936	388
Foreign Trade in Guts	389
Sundry Information	390
FINANCES	
Banking in March	391
SHIPPING	
Tallinn Harbour in April	392
PRICES	
Prices and Quotations	393
AGRICULTURAL MARKETS	
Export of Agricultural Products	394
Butter Market	392
Bacon Market	394
Cattle and Meat Market	394
Milk Market	395
Grain Market	395
Flax Market	396
Potato Market	396
Vegetable Market	397
Fish Market	397
INFORMATION PART	
Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return	398
FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION	
Reorganisation of Sugar Industry in England	399
1936/37 Budget Estimates of Gr. Britain	399
British Trade with Northern Countries	399
Readjustment of Commercial Credits in Czechosl.	400
Improvement of Commercial Credits in Czechosllovakia	400
Reorganisation of Elfvig Yhtiö	400
Wholesale Prices of Fish in Helsingfors	401
New Import Regulations in Poland	401
Fish Market in Berlin	401
Trade Balance during First Quarter of 1935 and 1936	402
Estonian Trade Balances	402

Fr. R. K. K. K.
mis. ENS
Rasmo

PÖLLUMAJANDUS

KANAMUNATURU SEISUND JA VÄLJAVAATEID. CONDITIONS AND PROSPECTS ON EGG MARKET.

E. Jaska.

Kanamunade väljavedu näitas meil viimaseil aastail edukat arengut. Kui veel 1933. a. eksporditi mune 22,6 milj. tükki, tõusis väljavedu 1934. a. 34,7 milj. tk-le ja 1935. a. 48,0 milj. tk-le. Seega suurenes kanamunade eksport kahe viimase aasta jooksul enam kui kaaks korda.

Kanamunade ekspordi tõusu soodustas kahtlemata munahinna kindlustamine tasemele, mis võimaldab enamvähem rahuldavat tootmist, võrreldes teiste tulundusaladega. Tulunduslikult on kanapidamine seetõttu taastuv majapidamisharu, mille tagajärjel sulgloomade toodangukogus kui ka turutoodang on näidanud tunduvat tõusu.

Kuna möödunud aastal eksporditud kanamunade kogus moodustas 45% kogu munatoodangust, oli seisundi kujunemine välis- ja kodumaisele liikumisele olulise tähtsusega. Et seejuures loodetakse käesoleval aastal veelgi ekspordikoguse tõusu, on maailma-munakaubanduse ja hindade analüüs käesoleval korral kõigiti õigustatud.

Munakaubandus maailmas. World Egg Trade.

Munakoguste läbikäigu kujunemine maailmaturul näitas viimase kuue aasta vältel järjekindlat vähenemist. Üksikute maade väljaveokoguste areng on liikunud aga mitmesuguselt, mistõttu munakaubanduse edasiste väljavaadete selgitamiseks olgu alltoodu.

Kanamunade eksportmaade tähtsus maailmaturu varustamisel muutus viimase kolmekümne aasta jooksul õige tunduvalt. Sõjajärgsed kanamune eksportijad riigid, s. o. peamiselt NSVL, kaotasid oma tähtsuse määramini, kuna esirinda tõusid Lääne-Euroopa kanakasvatatajad maad — Taani ja Holland. Statistiliste andmete järgi oli 1909—13. a. tähtsaim kanamune eksportija riik Vene, kes vedas mune välja aasta keskmiselt 2 milj. kv., moodustades kogu maailmaturu läbikäigust üle 40%. Sõjajärgsetel aastail osutus võrdlemise tähtsaks eksportriigiks ka

Austria, kuna Hiina, Taani ja Hollandi väljaveo osatähtsus liikus 5% piires.

Peale maailmasõda muutus olukord maailma-munakaubanduses. NSVL-u endine seisukoht munade eksportijana langes, kuna teised maad suutsid samal ajal tõusta esirinda. Hiinas, Taanis, Hollandis ja Belgias näitas kanapidamine kiiret arengut ja seega ühtlasi ka kanamunade eksportikogused tõusu. Üldiselt osutus aga maailmaturu kanamunade läbikäik 1921—25. a. ligi 40% võrra väiksemaks kui 1913. a.

1930. a. alates omavad Lääne-Euroopa kanakasvatatajad maad valdava enamuse kogu maailmaturule minevaist munakoguseist. Hoogsa kanakasvatuse arengu tõttu tõuseb kanamunade väljavedu Hollandist kahekordselt, võrreldes 1921—25. a., mis tõstab teda eksportmaade esirinda. Kolmel viimasel aastal pidi aga Holland loovutama esikoha tagasi Taanile.

Munade väljavedu tähtsamaist väljaveomaist (kv).

Egg Exports from Principal Countries (quint.)

	1935	1934	1933	1932	1930	1909-13
Holland . . .	619 020	644 100	589 760	800 600	849 548	199 786
Taani . . .	744 375	707 170	608 960	690 444	538 894	260 200
Iiri . . .	238 260	280 210	272 047	380 291		
Belgia . . .	109 585	184 740	200 080	378 818	315 035	83 000
Poola . . .	228 524	212 200	236 050	374 020	551 113	
Hiina . . .		291 970	221 600	222 429	178 705	278 600
Vene . . .				71 690	98 460	2081700

Munakoguste väljaveo liikumine üksikult tootjast maist erimes viimaseil aastail. Nii suurenes möödunud aastal munade väljavedu Taanist, kuna Holland ja Belgia pidid tõmbama kokku kanamunade väljavedu. Kuna nimetatud kolm tähtsamat munatootjat maad varustavad maailma-munaturgu ligi 50% võrra kogu läbikäigust, omavad nad üldise turuseisundi kujunemise määrajaina suurt tähtsust. Teised eksportmaad on (peale Iiri ja Poola) üldiselt väikese tähtsusega ning seda eriti meie munatootmise ja kaubanduse hooajal.

Kanamune sissevedajaist riikidest omavad peamist tähtsust Inglise ja Saksa, kellest esimene võtab vastu kogu maailmatuule minevaist munakoguseist kuni 50%. Väiksemaks, s. o. teisejärgu turgudeks on Hispaania, Prantsuse ja Šveits, kuna Itaalia ja Tšehhoslovakkia osatähtsus on suhteliselt väike.

Kanamunade sissevedu Inglise toimus aastate vältel mitmes perioodis. Maailmasõjale järgnevatel aastail oli sissevedu väiksem kui 1909—13. a. Alates 1925. a. näitas sissevedu tunduvalt juurdekasvu kuni 1930. a., mil avaldus taas langustendents. 1933. a. sisseveetud munakogus jäi 1909—13. a. sisseveest maha 4% ja 1934. a. 2% võrra. 1935. a. suurenes kanamunade sissevedu 3% võrra, võrreldes 1909—13. a. sisseveetud kogusega.

Kanamunade sissevedu Inglise 100 kv.

<i>Egg Imports into England</i>		
	100 kv	%
1935	14 830	103
1934	14 090	98
1933	13 780	96
1932	14 902	104
1931	19 443	135
1930	19 905	138
1921—25	12 921	90
1909—13	14 366	100

Kanamunade sissevedu Inglise suurenes möödunud aastal, kuid jäi siiski maha 1932. a. sisseveest. 1933. ja 1934. a. oli kanamunade sissevedu alla sõjaeelset taset. Vaatamata sellele, et möödunud aastal suurenes kanamunade sissevedu Inglise, jäi munatarvituse väiksemaks eelmisest aastaist. Nii oli keskmine munatarvituse möödunud aastal elaniku kohta 147 tk. 1933. a. 148 tk. ja 1934. a. 150 tk. vastu. Munatarvituse vähenemist põhjustas seega sisemaise toodangu langus, mis arvestati 1935. aastaks 38 milj. suurajale (120 tk.) 1934. a. 40 milj. s. s. vastu. Seega impordib Inglise keskmiselt kolmandiku kogu tarvitatavast munakogusest, kuna ülejäänud ulatuse varustab turgu sisemaine toodang.

Kanamunade sissevedu Inglise ei toimu aasta ringi ühtlaselt, vaid siin esineb võrdlemisi suur kõikumine. Kõige madalama sisseveokogusega kuuks osutub veebruar, mil see on isegi 40% võrra madalam aasta kesk-

misest kuusisseveokogusest. Veebruarist maini suureneb kanamunade sissevedu, kujuures viimane on maksimaalseks sisseveokuuks, tõustes aasta keskmiselt 10—30% võrra kõrgemale. Maist alates tekib taas langus, mis saavutab madalama taseme septembris. Üldiselt on aga nimetatud tase tunduvalt kõrgem kui veebruaris. Septembrist novembrini võime panna tähele uuesti väiksest tõusu, millele järgneb detsembris väike langus.

Tähtsamaks kanamunade sisseveomaaks Inglise on Taani, kes täitis viimaseil aastail kogu sisseveost üle 30%. Taanile järgnevad Iiri, Austraalia, Poola, Hiina ja Holland.

Teiseks tähtsamaks kanamunade sisseveomaaks on Saksa, kuhu munade sissevedu alates 1927. a. on vähenenud pidevalt.

Autarkilisest, s. o. endavarustamise ideoloogiast, kehtimapanud tollide ja litsentsimaksude abil on vähendatud järjest kanamunade sisseveovõimalusi Saksa. Vaatamata sellele ei suuda kanapidamine Saksas areneda sääraselt, nagu seda arvati varem. Nii langeb isegi möödunud aastal üldine kanade arv Saksas 2% võrra, kuigi seejuures kanapöegaade arv oli 4% võrra suurem kui 1934. a. Seejuures oli munatoodang 1935. a. Saksas 6,22 miljardit tk. ning sissevedu 1,25 miljardit tk. Seega impordib Saksa viiendiku kogu tarvitatavast munakogusest. Kuna kanamunade sissevedu Saksa vähenes viimaseil aastail, langeb ka tarvitatavast munakogus. Nii arvestati munatarvitust Saksas elanikule 1930. a. 141 tk., 1934. a. 117 tk. ja 1933. a. 113 tk.

Kanamunade sissevedu tähtsamasse importmaisse (tn).

<i>Egg Imports into Principal Egg Import Countries (tns).</i>			
	1935	1934	1932
Inglise	148 300	140 900	149 960
Saksa	69 090	75 967	143 906
Hispaaniasse	38 427	31 000	23 282
Prantsusse	10 685	12 005	12 875
Šveitsi	12 084	12 090	16 841
Austriasse	4 565	6 679	11 429
Itaaliasse		9 325	34 980
Tšehhoslovakkiasse	6 037	4 417	8 920

Võrrelnud Saksa linnukasvatuse arengut ja munade tarvitust teiste maadega, nähtub, et Saksa on veel siiski võrdlemisi madalal tasemel. Nii on, näit., kanade arv ja munatarvituse elaniku kohta aastas (sulgudes):

Saksas 1,3 tk (115), Šveitsis 1,2 tk. (135), Inglises 1,7 tk. (150), Taanis 7,3 tk. (150), Hollandis 3,5 tk. (160), Belgias 2,8 tk. (210), P.-Am. Ühendriikides 3,7 tk. (240) ja Kanadas 5,2 tk. (330). Seejuures on meil kanu keskmiselt üks ja munatavitus elaniku kohta 55 tk. aastas.

Kanamunade sisseveotabelis näeme peale nimetatud sisseveomaade veel teisi, milliseist aga meile ei ole eriti tähtsust, kuna meie peamiseks munaturgudeks jäävad Inglise ja Saksa. Nii eksporditi meil, näit., 1929—32. a. kogu munade väljaveost 93—99% Saksa. 1933. a. väheneb Saksa osatähtsus 56%-le. Seevastu aga suureneb Inglise veetud munakoguse osatähtsus 28%-le. 1934. a. aga veebaksse Inglise juba üle poole munadest (55%), ning Saksa vaid kolmandik (33%). Ka 1935. a. püsib Inglise veetud kogus esikohal (45%), kuna Saksa veeti kogu väljaveost 42%. Järgnevad väiksemate turgudena Šveits 7% ja Tšehhoslovakkia 5%.

Hindade liikumine. Kanamunahindade liikumine möödunud aastal Inglises toimus üldiselt vähe kõrgemal tasemel kui 1934. a. Samuti võime Saksas märkida aasta keskmiselt 3%-st tõusu, võrreldes eelmise aastaga. Kõvenenud hindade tõttu välisurgudel tõusis ka meie ekspordimunade hind aasta keskmiselt umbes 5% võrra. Siseturul jäi aga meie munade hind eelmise aasta tasemele.

Kanamunahindade liikumine Inglises toimus 1929. a. peale kuni möödunud aastani langussumas.

Munahindade liikumine Inglises.

Movement of Egg Prices in England.
(1913 = 100)

1935	1934	1933	1932	1931	1930	1929
102	100	104	118	115	131	156

Kanamunade nominaalne hind Inglises näitas 1929. a. peale võrdlemisi tunduvalt langust. 1934. a. saavutas munahind sõjajärgsele tasemele, kuna möödunud aastal tõusis keskmine munahind 2% võrra, võrreldes 1934. a. hinnaga.

Vastavalt paljumise kujunemisele liiguvad munahinnad Inglises aastas korrapäraste seasoonsete tõusude ja mõnadega. Detsembri

aprill-maini langeb munahind pidevalt, olles isegi üle 50% madalam kui detsembris. Alates maist võime panna tähele pidevat tõusu detsembrini.

Saksas on kanamunade hindade liikumine kõigiti reguleeritud riiklike korraldustega. Seetõttu püüsid hinnad viimase kolme aasta vältel aasta läbi enamvähem stabiilsed. Importmaadele Saksast makstud hinnad on liikunud koos vabaturu, s. o. peagu samaselt hindade liikumisele Inglises, kuid siiski vähe kõrgemal tasemel. Nii saame meie munadest Saksast keskmiselt 10% võrra kõrgemat hinda kui Inglisest. Säärane vahekorraldus kehtib enamvähem ka teisilt turgudelt saadud hindade kohta.

Munaturu seisundi kujunemise väljavaated. Munaturuseisundi kujunemise väljavaadete käsitlemisel peame lähtuma tootjate ning importijate

maade munatootmise kui ka tarvituse võimalikust arengust. Viimane, s. o. tarvituse, liikumine on kahtlemata seoses majandusseisundi kujunemisega maailmas. Seega on munaturuseisundi arengut põhjustavad tegurid väga komplitseeritud.

Möödunud aastame munaturuseisundi kujunemine on tähelepanuväärt seetõttu, et hindade liikumises toimus murrang paranemise suunas. 1929. a. alanud munahindade langus pidurdati ühelt poolt kanapidamise kokkutõmbamisega ja teisalt — nõudmise paranemisega eksport- kui ka importmais.

Kanapidamise, s. o. munatootmise arengu, mõjutajaks teguriks tähtsamais kanakasvatajais mais on munahindade liikumine importmais. Kuna munahindade liikumine näitas 1929. a. peale Inglises pidevat langust ning teised importmaad maksid mitmesuguste kaubanduspoliitiliste võtete abil eksportmaale sama hindu, vähenes munakoguste läbikäik maailmaturul tunduvalt. Seega ei saa veel munahindade liikumise põhjusi otsida paljumise kujunemisest, vaid nõudmisest, s. o. majandusseisundi kujunemisest tarvitajais mais. Majandusseisundi halvenemine, mis järgnes kõrgekonjunktuuri-aastaile, tõrjus munad kui suhteliselt kallima toitainet rikkalikult massidest eemale. Ka mitmesugused kaitseabinõud oma maa kanakasvatuse aren-

damiseks kontingentide, tollide ja litsentsimaksude kujul olid ebasoodsad munakaubanduse kujunemisele — kuigi positiivseid tagajärge saavutati vähe.

Möödunud aasta oli kanamunade turustamises mitte üksi maailmaturul, vaid ka enamikus mais, teatava murrangulise tähtsusega. Kuna munade hinnad tõusid üksikuiseksportmais tunduvalt enam kui importmais (näit. Rumeenias 32%, Bulgaarias 31%, Ungaris 21%, Rootsis 16%, Belgias 10% ja Taanis 3%, võrreldes 1934. a. keskmisega), näitas kas nõudmine suurenemist, või munatoodang langes säärasele tasemele, mis tekitas isegi mõningais mais siseturuvarustamise alal raskusi. Viimast asjaolu näib põhjendavat ka kanamunade ekspordi vähenemine 1935. a. kõigist maist, peale Leedu, Eesti, Poola ja Taani.

Kuna käesoleval aastal näitas kanamunade eksportkogused tõusu, ning munahinnad import- kui ka eksportmais püsivad kõrgemal tasemel kui möödunud aastal, nähtub, et munahindade paranemise põhjusi on peamiselt tarvituse tõus. Jälginud üksikasjalisemalt väljaveoandmeid, näeme munaekspordi suurenemist Taanist 15% võrra (3 kuud), Hollandist 1%, Poolast 80% ja Belgiast 43% (2 k.) võrreldes 1935. a. sama aja väljaveoga. Seejuures oli kanamunade sissevedu Inglisse käesoleva aasta esimesel veerandil 39% võrra suurem kui möödunud aastal samal ajal. Kui seejuures vaadelda munahindade liikumist, nähtub, et üldine tase on tõusnud 1934. a. tasemest tunduvalt kõrgemale. Nii tõusid kanamunade hinnad käesoleva aasta esimesel veerandil eksportmais protsentides võrreldes 1934. a. sama ajaga (sulgudes

1935. a. muutus): Taanis 19 (14), Hollandis 33 (13), Belgias 45 (13), Rootsis 62 (34), Soomes 44 (10), Bulgaarias 59 (0), Rumeenias 55 (15) ja Ungaris 38 (-12). Inglise olid kanamunade hinnad käesoleva aasta esimesel veerandil keskmiselt 10% võrra kõrgemad kui möödunud aastal.

Kanapidamine on loomapidamise tulundusaladest liikuvam ses mõttes, et teda saab võrdlemisi kiirelt laiendada või soovi korral tõmmata kokku. Kui möödunud aastal paranesid kanamunade hinnad, suurenes kanade arv Taanis 29,6 milj. tükkile eelmise aasta 26,6 milj. tüki vastu. Ka teisis mais avaldus tendents kanade arvu suurenendamisele. Selle tagajärjel näib kanamunade pakkumine käesoleval aastal kujunevat üldiselt suuremaks kui möödunud aastal.

Kanamunaturu seisundi kujunemisele on käesolevas seisukorras määrava tähtsusega peamiselt tarvitus, mis on samuti näidanud elavnemist. Majandusseisundi paraneses elustus munade tarvitus, mille tagajärjel hinnad näitasid tõusu. Viimane asjaolu näib olevat ülekaalus tähtsamate eksportmaade (Taani, Holland, Belgia) munatoodangu laiendamise ja pakkumise mõjutusest turuseisundi kujunemises.

Kokkuvõttes võib märkida, et käesoleval aastal kestab maailmamunaturu elustumine tõenäoliselt edasine ning hindade tase püsib kindlana. Seega ei peaks munahindade kujunemine maailmaturul tooma raskusi meie muna-kaubandusele ega kanakasvatuse arengule.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

VÄLISKAUBANDUS APRILLIS 1936. — FOREIGN TRADE IN APRIL, 1936.

Väliskaubanduse liikumine tõususuunas areneb tänavu enam sisse- kui väljaveo osas, eriti k. a. aprillis, mil sissevedu osutas erakordselt elavust, väljavedu aga mõõdukat tagasitõmbumist. Võrrelnud k. a. aprilli andmeid (väärtuselt) l. a. sama kuuga, näeme, et kaupade läbikäik suu-

renes 1,6 milj. kr. (13,3%) võrra. Sisseveo tõus ulatus 1,8 milj. kr.-le (34,0%), kuna väljavedu kahanes 186 tuh. kr. (2,7%) võrra. Seega kujunes kaubavahetuse bilanss k. a. aprillis 409 tuh. kr. võrra passiivseks, kuna mullu oli bilanss samal kuul 1,6 milj. kr. võrra aktiivne. Ka varem aastal oli väliskau-

bandusbilanss aprillis enamjaolt passiivne, kuna väljavedu sel kuul on tavaliselt väike.

Väljavedu. — Exports.

Jälginud väljaveetud kaupade koostist ja kõrvutanud neid 1. a. aprilli andmetega, näeme tõusu vaid elusloomade väljaveos (122 kordseks) kuna toit- ja maitseainete (18,3%) ning valmissaaduste ekspord (14,4%) kahanes ja toor- ning poolvalmisainete väljavedu jäi ulatuselt endiseks. Kui võrrelda k. a. aprilli andmeid 1. a. sama kuuga, näeme, et üksikute rühmade koostis muutus järgmiselt:

Toit- ja maitseainete rühma olulisemaist aineist kuuluvad nende hulka, mille väljavedu suurenes, ainult kartul ja teravili, kuna kõikide teiste väljavedu osutas tagasiminekut. Või, olles suuremaid ekspordartikleid, põhjustas kahanedes kogu nimetatud rühma väljaveo langust. Võimulik välisturgudele vähenes võrreldes 1. a. aprilliga koguselt 27,1% ja väärtuselt 26,1% võrra. Kuna munade väljaveo hooaeg tänava ei ole veel alanud, ei ulatu nende arvud eelmise aasta tasemele. Liha ja lihasaaduste hoogus väljavedu, mis kestis kuid, kahanes k. a. aprillis märgatavalt — koguselt siiski enam, kuna hinnatase oli tänava kõrgem. Liha ja liha-kauba väljavedu vähenes koguselt 23,9% ja väärtuselt 2,1% võrra, kuna kartulite väljavedu näitas tõusu nii koguselt kui väärtuselt — esimene 3-kordselt ja teine ligi 5-kordselt. Ka teraviljaekspord ületas koguselt 1. a. aprilli arvud ligi 2-kordselt.

Väliskaubanduse läbikäik apr. 1935/1936. a.

Turnover of April Foreign Trade 1935—1936. a.

	April		1. I — 30. IV		1935 1936
	1936	1935	1936	1935	
	1000 kr. — in 1000 kr.				
Väljavedu — Exports	6 662	6 848	28 517	21 455	+9,6
Sissevedu — Imports	7 071	5 278	25 434	20 008	+27,1
Läbikäik — Turnover	13 733	12 126	48 951	41 463	+18,1
Väljavedu $\pm$ Exports $\pm$	-409	+1570	-1917	+1447	
	1000 tn. — in 1000 tons.				
Väljavedu — Exports	29	31	94	103	-8,7
Sissevedu — Imports	32	17	102	74	+37,8
Läbikäik — Turnover	61	48	196	177	+10,7

Toor- ja poolvalmisainete väljavedu, kuigi ulatuselt jäi endiseks, muutus koostiselt tunduvalt. Kahanemist, mida tõi

kaasa tselluloosi, põlevkiviõli ja kunstsarve ekspordi langus, suudeti tasakaalustada lina-, toornahkade ja bensiini suurenenud väljaveoga. Linaekspord paisus 1,2 milj. kr-lt 1,8 milj. kr-le — seega 1½ kordseks. Suhteliselt sama võrra suurenes ka toornahkade väljavedu, kuna bensiiniekspordi juurdekasv oli veelgi suurem — 3-kordne. Samal ajal kahanes kuude järgi ebastabiilne tselluloosiekspord 531 tuh. kr. (42,9%) võrra. Ka põlevkiviõli ja kunstsarve väljavedu osutas väärtuselt tagasiminekut — esimene 82,6%, teine 14,4% võrra.

Rööbiti valmissaaduste ekspordi kokkutõmbumisega kahanes ka suurem osa nimetatud rühma tähtsamate ainetega väljaveost, arvatud välja vaid puuvillariie, tahvelklaas ja tsement, millede väljavedu osutas tõusu. Valmissaaduste väljavedu vähenes peamiselt tekstiiltööstussaaduste osas — eriti puuvillase lõnga ja niidi, jämeda linase riide ja džuuatriide ning -kottide juures. Üksi puuvillase lõnga ja niidi väljavedu kahanes võrreldes mullusega 252 tuh. kr. (69,6%) võrra.

Sissevedu. — Imports.

Sisseveos kasvas suhteliselt (võrreldes 1. a. aprilliga) kõige enam toit- ja maitseainete (81,0%), järgmiseks toor- ja poolvalmisainete (40,2%) ja lõpuks valmissaaduste (25,1%) sissevedu, kuna absoluutarvudes on suuruse järjekord vastupidine.

Valmissaaduste rühmas ilmutas suuremat aktiivsust tootmisvahendite ja toormaterjalide sissevedu. Võrreldes 1. a. aprilli andmetega paisus väärtuselt jõu- ja töömashinade sissevedu 2-kordseks. Peagu sama võrra kasvas ka põllutöömashinate, elektrimashinate ja -tarvete ning instrumentide ja aparaatide sissevedu, kuna puuvillariide ja kunsti- ja lõnga ning -niidi sissevedu osutas (väärtuselt) tagasiminekut — esimene 27,0%, teine 74,5% võrra.

Toor- ja poolvalmisainete sisseveo tõusuga paisus ka suurem osa nimetatud rühma olulisemaid aineid. Eriti hoogus oli tõus väetiste, kivisöe ja koksi, toortubaka ja puhastamata väävli sisseveos. Nii ületas väetiste sissevedu 1. a. impordi koguselt kui väärtuselt ligi 2-kordselt, kuna kivisöe ja

Sisse- ja väljaveo tähtsamad ained. — *Principal Commodities of Foreign Trade*

	Aprill — April				1./1—30./IV			
	ton.		1000 kr.		ton.		1000 kr.	
	1936	1935	1936	1935	1936	1935	1936	1935
VALJAVEDU — EXPORTS.								
Üldse: — <i>Total:</i>								
I. Elusloomad (arv) — <i>Animals, living (number)</i>	3 763	30	365	3	19 950	83	1 913	24
II. Toit- ja maitseained, joogid — <i>Food Products, Stim. Bever.</i>	4 553	4 045	1 581	1 935	17 380	13 939	6 322	6 036
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Teravili — <i>Corn</i>	1 450	770	177	143	6 200	4 872	618	544
Kartul — <i>Potatoes</i>	1 599	564	82	17	5 872	2 009	308	81
Või — <i>Butter</i>	570	782	740	1 002	1 867	2 189	2 798	3 058
Munad — <i>Eggs</i>	482	3 023	16	94	476	3 163	20	99
1000 tk.	26	182			28	190		
ton.	351	461	378	386	2 050	1 598	1 999	1 397
Liha ja lihakaup — <i>Meat and Meat Products</i>								
III. Toor- ja poolv.-ain. — <i>Raw a. Semi-Manufact. Materials</i>	20 956	23 370	3 232	3 172	63 143	76 770	9 493	9 852
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Toornahad — <i>Hides undressed</i>	73	66	137	96	137	109	246	169
Metsamaterjal — <i>Timber Materials</i>	4 436	4 254	235	216	16 080	27 636	812	1 470
Tselluloos — <i>Cellulose</i>	6 284	10 341	707	1 238	19 328	28 808	2 124	3 279
Lina ja -takud — <i>Flax and Tow</i>	1 843	1 005	1 821	1 187	4 466	2 849	4 638	3 307
Benzin — <i>Benzine</i>	177	56	47	16	1 360	532	402	186
Põlevkiviõli — <i>Shale-Oil</i>	304	2 709	21	121	3 662	4 977	176	219
Kunstsarv — <i>Artificial Horn</i>	33	38	74	86	208	190	468	427
IV. Valmisraadused — <i>Manufactured Articles</i>	2 991	3 435	1 484	1 734	13 485	12 603	5 789	5 549
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Vineer ja -toolipõhjad — <i>Plywood and Chair-backs</i>	1 368	1 763	267	316	6 748	6 233	1 377	1 266
Ajalehe- ja trükipaber — <i>News- a. other Printing Paper</i>	433	652	80	117	2 260	2 475	428	449
Puuv. lõng ja -niit — <i>Woollen Yarn and Thread</i>	44	136	110	362	235	340	557	641
Puuv. riie — <i>Cotton Piece Goods</i>	127	131	454	416	409	307	1 414	1 114
Linane riie jäme — <i>Linen, coarse</i>	23	44	53	92	139	115	282	241
Džuutriie ja -kotid — <i>Jute Cloth and Sacks</i>	96	183	60	109	311	558	179	330
Tsement — <i>Cement</i>	123	—	6	—	370	270	17	12
Tahvelklaas — <i>Sheet Glass</i>	472	226	75	43	1 793	990	233	181
V. Kallismetallid ja -kivid — <i>Precious Metals and Stones</i>	—	0	—	4	—	0	—	4
SISSEVEDU — IMPORTS.								
Üldse: — <i>Total:</i>								
I. Elusloomad (arv) — <i>Animals, living (number)</i>	0	11	2	16	128	17	27	18
II. Toit- ja maitseained, joogid — <i>Food Products, Stim. Bever.</i>	5 643	3 023	722	399	26 593	13 927	2 867	1 358
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Heeringad — <i>Herrings</i>	81	163	12	13	890	526	139	64
Sool — <i>Salt</i>	1 145	633	21	12	3 225	5 594	115	109
Suhkur — <i>Sugar</i>	1 818	1 933	283	204	7 253	6 408	1 235	670
III. Toor- ja poolv.-ain. — <i>Raw a. Semi-Manufact. Materials</i>	22 699	10 455	2 413	1 721	56 633	46 523	7 923	6 949
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Toortubak — <i>Tobacco unmanufact.</i>	67	28	90	43	211	155	339	262
Toornahad — <i>Hides undressed</i>	69	130	62	108	595	522	651	449
Džuut — <i>Jute</i>	198	265	63	68	717	962	214	229
Puuvill — <i>Cotton</i>	477	485	563	630	1 969	1 814	2 374	2 429
Vill — <i>Wool</i>	31	28	88	84	128	127	987	358
Kivisüsi ja koks — <i>Coal and Coke</i>	6 251	1 974	104	27	19 228	15 683	304	263
Petrooleum — <i>Petroleum</i>	587	531	35	81	4 408	4 213	278	245
Benzin — <i>Benzine</i>	601	278	73	23	1 654	1 309	174	112
Väetised — <i>Fertilisers</i>	8 557	4 801	515	292	16 054	15 468	965	965
Vävel puhastam. — <i>Sulphur unpurified</i>	3 358	—	283	—	3 683	—	309	—
IV. Valmisraadused — <i>Manufactured Articles</i>	3 900	3 469	3 923	3 136	19 191	13 241	14 541	11 647
Sellest: — <i>thereof:</i>								
Puuv. riie — <i>Cotton Piece Goods</i>	19	19	235	322	46	74	504	1 065
Villane lõng ja -niit — <i>Woollen Yarn and Thread</i>	24	16	179	113	107	87	322	625
Kunstiidi lõng ja -niit — <i>Rayon Yarn and Thread</i>	6	24	35	137	93	80	487	471
Raud ja teras — <i>Iron and Steel</i>	1 420	1 537	270	230	3 731	5 766	1 411	916
Kummi ja k. kaup — <i>Rubber and Rubber Goods</i>	41	51	134	131	157	142	491	428
V. Kallismetallid ja -kivid — <i>Precious Metals and Stones</i>	0	0	11	6	0	0	76	36

koksi ning bensini sissevedu kolmekordistus. Ka toortubaka sissevedu kasvas enam kui 2-kordseks, kuna toornahkade import kahanes poole võrra.

Toit- ja maitseainete sissevedu suurenes väärtuselt peamiselt erakordse odra- ja kaeraimpordi ning Lätist ostetud hinnalt

AASTA ESIMISE 4 KUU TULEMUSI. RESULTS OF THE FIRST 4 MONTHS OF 1936.

Väliskaubanduse arvud näitavad tänavu, et liikumine tõususuunas toimub suuremjaolt sisseveo tähe all. Väljaveo liikumine muutub aeglasemaks. Sisseveo hoogus tõus tuletub tähtsal määral elavast investeerimistegevusest, mida tõendab pidevalt suurenev tootmisvahendite sissevedu. Ka tarbimiskaupade järele on suurenenud nõudmine, kuna nende sissevedu näitab samuti järjekindlat tõusu. Üldse esineb tõus ka teisi aladel, kuid tagasihoidlikumalt. Võrrelnud k. a. 4-kuu andmeid l. a. sama ajavahemikuga, näeme, et läbikäik paisus 7,5 milj. kr. (18,1%) võrra. Sellest summast langes 5,4 milj. kr. (27,1%) sisseveo ja 2,1 milj. kr. (9,6%) väljaveo arvele. Kuna sisseveoarvud ületasid väljaveo, siis vastavalt sellele kujunes ka 4-kuu kaubavahetuse bilanss 1,9 milj. kr. võrra passiivseks, kuna mullu oli bilanss samal ajavahemikul 1,4 milj. kr. võrra aktiivne.

Väljavedu. — Exports.

Väljaveo tõus toimus võrreldes mullusega üldjoontes peamiselt suurenenud elusloomade ekspordi arvel. Elusloomade müük välisturgudele ületas l. a. 4-kuu arvud 1,9 milj. kr. võrra — suhteliselt 80-kordselt. Ka toit- ja maitseainete ning valmisaduste väljavedu suurenes — esimene 4,9% ja teine 4,3% võrra, kuna toor- ja poolvalmisainete eksport osutas 3,6%-st tagasihinekut.

Toit- ja maitseainete rühma tähtsamaist aineist suurenes liha ja lihakauba, kartulite ja teravilja väljavedu, kuna või- ja munade eksport osutas langust. Liha ja lihakauba väljavedu suurenes võrreldes mullusega 602 tuh. kr. (43,1%) võrra; kõige enam paisus lihakonservide eksport — 45 tuh. kr.-lt 156 tuh. kr.-le — seega ligi 3½-kordseks. Ka sea-, lamba- ja loomaliha väljavedu näitas

kallima suhkru sisseveo tõttu. Võrreldes l. a. aprilli andmetega kahanes suhkru sissevedu koguselt 6,1%, kuna väärtus paisus 38,7% võrra. Ka soolaimport suurenes nii koguselt kui väärtuselt ligi 2-kordseks, kuna heeringate ost välisturgudelt näitas kahanemistendentsi.

tõusu. Tublisti suurenes veel kartulite väljavedu, ületades l. a. arvud koguselt ligi 3 kordselt ja väärtuselt ligi 4-kordselt, kuna võimalik välisturgudele langes koguselt 9,3% ja väärtuselt 8,5% võrra.

Kaubarühmade osatähtsuse % väärtuse järgi 1. I — 30. IV 1935/36. a.

Percentages of Separate Groups of Merchandise
According to Value.

	Väljavedu Exports		Sissevedu Imports	
	1936	1935	1936	1935
I Elusloomad — Animals, living	8,1	0,1	0,1	0,1
II Toit- ja maitseained, joogid — Food Products, Stim. Bever.	26,9	28,1	11,8	6,8
III Toor- ja poolvalmisained — Raw and Semi-Manufact. Materials	40,4	45,9	31,1	34,7
IV Valmisadused — Manufactured Articles	24,6	25,9	67,2	58,2
V Kallismetallid ja -kivid — Precious Metals and Stones . . .	—	—	0,3	0,2
Kokku — Total	100	100	100	100

Toor- ja poolvalmisainete rühmas kahanes absoluutarvudes kõige enam tselluloosi (1,2 milj. kr.) ja metsamaterjali (667 tuh. kr.) väljavedu, kuna linaekspordi tõus ulatus 1,3 milj. kr.-le (40,2%). Linahindade kõikumine langussuunas ergutas linakasvatajaid kiirele lina realiseerimisele, mille tulemuseks tõusis lina väljavedu võrreldes mullusega 1½-kordseks. Tselluloosi väljavedu langes väärtuselt 35,2% võrra — peamiselt ebasabiilse väljaveo tõttu üksikül ajavahemikel. Ka eksporditud metsamaterjalist saime tänavu 45,1% võrra vähem, põhjusel, et metsaraiumist pidurdati senisest suuremal määral.

Valmisaduste eksport näitab tänavu õige tagasihoidlikku tõusu. Selline tendents peegeldub ka nimetatud rühma oluliste ainete juures, kuigi mõningate erinevus-

tega. Nii näeme tõusu võrreldes mullusega (väärtuselt) vineer- ja toolidpõhjade (9,6%), puuvillase riide (26,9%), jämeda linaseriide (17,0%) ja tahvelklaasi (56,4%) väljaveos, kuna tagasimineku esineb peamiselt puuvillase lõnga ja niidi (37,6%) ning džuuatriide ja -kottide (45,8%) juures.

Sissevedu. — Imports.

Sisseveo alal näeme tõusu kõikides kaubarühmades. Suhteliselt kasvas kõige enam toit- ja maitseainete, siis valmissaaduste ja lõpuks toor- ning poolvalmisainete sissevedu. Võrreldes mullusega, paisus toit- ja maitseainete sissevedu enam kui 2-kordseks, kuna valmissaaduste sissevedu ületas l. a. arvud 24,8% ja toor- ning poolvalmisainete sissevedu 14,0% võrra.

Valmissaaduste sisseveo tõus areneb endises suunas. Võrreldes mullusega näeme suuremat aktiivsust toormaterjalide ning tootmisvahendite sisseveos, kuigi ka muus osas näitab import tõusu. Nii paisus väärtuselt jõu- ja töömasinate, elektriaparaatide ja -tarvete ning transportvahendite sissevedu enam kui 1½ kordseks, kuna metallide ja põllutöömasinate sissevedu oli veidi tagasihoidlikum.

Toor- ja poolvalmisainete rühmas esineb tõus võrdlemise ühtlaselt. Nimetada tuleks vaid puhastamata väävli sissevedu, mis tänava ulatub 309 tuh. kr-le, kuna l. a. 4-kuul selle sissevedu ei olnud. Võrreldes mullusega kasvas suhteliselt (peale puhasta-

mata väävli) kõige enam toornahkade (45,0%), toortubaka (29,4%) ja bensiini sissevedu (55,4%), kuna džuuudi, puuvilla ja väetiste sissevedu jäi endiseks.

Toit- ja maitseainete rühm paisus peamiselt erakordse teravilja sisseveo ning hinnalt kallima suhkruimpordi tõttu Lätist. Teravilja ostsime tänava 4 kuu jooksul 7,1 tuh. tn. 519 tuh. kr. väärtuses, kuna mullu samal ajavahemikul teravilja sissevedu ei olnud. Suhkru sissevedu paisus väärtuselt 565 tuh. kr. (84,3%) võrra, kuna soolaimport jäi endiseks.

Tähtsamate välisriikidega tõusis kaubavahetus k. a. 4 kuul (võrreldes l. a. sama ajavahemikuga): Saksa, P.-Am. Ühendriikide, Läti, Prantsuse, Rootsi, Soome, NSVL-u, Norra ja Leeduga, kuna kahanen: Briti ja Poolaga. Nimetatud riikidega oli meil k. a. 4 kuu kaubavahetuse bilanss aktiivne: Britiga + 3,6 milj. kr., Rootsiga + 889 tuh. kr., Soomega + 744 tuh. kr. ja Prantsusega + 728 tuh. kr., kuna passiivne oli: Saksaga — 3,3 milj. kr., P.-Am. Ühendriikidega — 2,2 milj. kr., Lätiga — 764 tuh. kr., NSVL-ga — 380 tuh. kr. ja Leeduga — 121 tuh. kr., kuna Poolaga on bilanss peagu tasakaalus. Kõrvutades k. a. esimese veerandi andmeid l. a. sama ajavahemiku andmetega näeme aktiivsuse tõusu: Prantsuse, Rootsi ja Soomega ning kahanemist: Briti, Läti ja Leeduga, kuna passiivsus stivenes: Saksaga, P.-Am. Ühendriikide ja NSVL-ga.

SOOLTE VÄLISKAUBANDUS. — FOREIGN TRADE IN GUTS.

Soolte sisse- ja väljavedu arenes viimaseil aastail järgmiselt:

	Sissevedu		Väljavedu	
	tn	1000 kr	tn	1000 kr
1935	51	56	85	127
1934	11	9	92	147
1933	3	4	88	60

Viimaseil ajal intensiivset arenemist ilmutava vorstitööstuse soolte tarvidust suudab siseturg katta vaid osalt, kuna meil puuduvad jämedad (üle 55 mm) loomasooled. Viimaseid veetakse sisse Ameerikast ja nimelt osalt üle Soome, kus nad töötletakse ja selliseina kaubanduslepingu alusel lastakse tollita sis-

se Eestisse. Soolte sisseveo üldtarif on 25 snt kg ja maksimaalne, mis, näiteks, kehtib L.-Ameerikast sisseveetavate soolte kohta, on 50 snt kg. Kuna sooled tulevad sisse sortimata, siis peened reeksporditakse, kusjuures sisseveetavaist sooltest jääb siia keskmiselt pool.

Sooltekaubandus on peamiselt „Esimese eesti soolte tööstuse” käes, kes tagutseb tihe- das kontaktis tapamajadega üle kogu maa. Kuna vorstitarvitus on meil võrdlemise väike, langeb sooltega kauplemise raskus peamiselt väljaveole. Soolte väljaveokogus ei ole viimaseil aastail peagu muutunud. Välja vee-

takse domineerivalt seasooli, kuid ka meie looma- ja lambasooled leiavad minekut välis-turgudel. Tähtsamate sihtmaade järgi ositus soolte väljavedu 1935. a. järgmiselt:

	ta	1000 kr
Holland	17	4
Rootsi	12	60
Saksa	43	44
Soome	10	6
USA	2	18

Nagu näha, osutub väljaveetavate soolte kvaliteet väga mitmesuguseks. Tegelikult kõigub üksikute sortide hind 20 kr. ja 1000 kr. vahel tünn (160 kg).

Sooltega kauplemine on võrdlemisi keerukas, kuna ta nõuab suurt asjatundmist ja kuna hinnakõikumised üksikuil turgudel on väga tunduval. Osa sooli jääb siseturule võr-stitööstusse, kuid seejuures tuleb sooletööstusel võistelda välismaiste kunstlikkude soolte-

ga. Ühelt poolt on siin tegemist kunstlikkude pergamentpaberist valmistatud sooltega, milleid veeti Saksast 1935. a. sisse 1325 kg 9425 kr. väärtuses. Tollimääraks on 1 kr. kg. Tõhusamaks osutub sünteetiliste soolte sissetungimine, millede sissevedu moodustas 1935. a. 1757 kg 21745 kr. väärtuses (Saksast). Nende loomaosade jäänuseist valmistatud soolte kohta pandi 1935. a. kehtima erisisseveotoll 3 kr., kuid viimasest oma sooletööstuse kaitseski siiski ei piisanud.

Kaubandusharude hulgas, mis on otse või kaudselt põllumajanduse teenistuses, omab soolte väljavedu võrdlemisi suurt tähtsust. Ühelt poolt annab ta aastas välisvaluutat üle kr. 100 000, kusjuures see summa peaks loomapidamise arenemisel ja tapmist suurene-misel kasvama pidevalt; teisalt tõstab ta kõrvalsaaduse väärimdamisel loomapidami-se tulukust.

LÜHIUUDISEID. — SUNDRY INFORMATION.

● Kõrkvere (Saaremaal), Muhu Väike-väina, Haapsalu ja Muhu kalameeste seitsid tellisid Rootsist 11 sügavvee-angerja-püügi mõrda, mis jõudsid kohale ja vabastati Majandusministri poolt sisseveotolli-maksust. Mõrjad rakendatakse angerjate püügiks sügavais vetes, sest katsepüügil on andnud säärase mõrdadega angerjate püük häid tulemusi ja kuna angerjate eksport annab tõhusat tulu, on lääne ringkonna kalureil kavatsus kõnealolevate mõrdade arvu tulevikus suurendada veelgi.

Majandusministreeriumi Tööstusosakond andis loa:

● J. Dörvald'ile Tallinnas, Volta 3 kaelasideme- ja trakstitöös-tuse sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 20 töölit. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 5 h.j. Valmistatakse kaelasidemeid, trakse, võõsid, kraeseid ja kootakse brokaat-ja garnituurideid.

● O. Saar'ele, Tallinnas, Kopli 11 asuvas metallitööstuses emailimisosa-konna sisseseadmiseks. Osakonnas emailitakse mitmesuguseid jalgrattaosi, nagu: põidi, pumpe, juhtraudu, vedrusid jne.

● V. Kunze'le ja M. Raichmann'ile, Tallinnas, Suur-Karja 1 asuv värvimis-töökoda viia üle Telliskivi 51. Ettevõttes leiab tööd 20 töölit. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 8 h.j. Värvitakse igasugust riidet ja lõngu.

● A.-s. Trikoo-, pitsi- ja suka-vabrikule O. Kilgas, Tallinnas, Soo 22. Puuvillaketramis- ja lõngakor-rutamisosakonna sisseseadmiseks. Osakonnas leiab tööd 40 töölit. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 94 h.j. Kedratatakse ja korrutatakse mitmesugust puuvillast lõnga ja niiti.

● J. Tamm'ele, Torgu vallas, Saaremaal, saeveski sisseseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd kuni 20 töölit. Jõuandjaks lokomobiil 6 h.j. Valmistatakse mitmesugust ehitusmaterjali.

● B. Minkov'ile, Kihelkonna vallas, Saaremaal, asuvas saeveskis töötamiseks. Ettevõttes leiab tööd 35 töölit. Jõuandjaks lokomobiilid kogujõuga 26 h.j. Valmistatakse mitmesugust ehitusmaterjali ekspordiks ja siseturutarbeks.

● Ins. M. Arronet'ile, Tallinnas, Tondi

29/31, gaasbetoonkivide valmistamise töökoja sisseadmiseks. Ettevõttes leiab tööd 4 töölis. Jõuandjaks elektrimootorid kogujõuga 18 h.j. ja kivide karastamiseks 2

aurukatelt. Valmistatakse gaasbetoonkive, mis erinevad teisist ehituskividest kerge kaalu ja temperatuuri ning helisoleerimise kõrge võimega.

RAHANDUS

PANGAD MÄRTSIS. — BANKING IN MARCH.

Pankade arvete seis vältajapaistvamaid muutusi märtsis oli hoiuste ja laenuude tunduv paisumine, kusjuures nagu eelnevalgi kuul, oli laenuude tõus ulatuslikum. Hoiuste kasv, toimunud ainuüksi erapankade arvel (ühispankadel hoiused vähenesid 18 tuh. kr.) andis pankadele lisaressursse 1803 tuh. kr. Sellest ei jätkunud vajalikkude aktiivaoperatsioonide läbiviimiseks ja lisa hangiti rediskondi ja võlaarvete (+ 523 tuh. kr., rediskont + 1835 tuh. kr., võlaarved — 1312 tuh. kr.) ja pass-korrespondentarvete (+ 749 tuh. kr., sellest välis-nostro + 597 tuh. kr.) suurendamise teel. Pankadevaheliste hoiuste vähenemine, mis algas möödunud aasta lõpupoole kapitali rakendusvõimaluste laienemisel ja on pidevalt kestnud viimase ajani, jätkus aeg-

laselt märtsis (— 80 tuh. kr.). Netohoiused (s. o. ilma pankadevaheliste hoiuarveteta) paisusid seetõttu brutohoiuseist veidi enam (1883 tuh. kr.), ulatudes märtsi lõpul 72 694 tuh. kr.-le.

Laenuud paisusid 2399 tuh. kr., sellest langes rõhuv enamus erapankade arvele (1812 tuh. kr.). Aasta I veerand on tavaliselt laenuude intensiivseks kasvuajaks, Nii suurenesid laenuud esimesel veerandil era- ja tähtsamail ühispankadel kokku: 1936. a. 4941 tuh. kr., 1935. a. 3867 tuh. kr. ja 1934. a. 4332 tuh. kr. Selle nähtuse tähtsamaid põhjusi on metsatööde ja metsatöötlemise läbiviimiseks vajalikkude krediitide nõutamine. K. a. märtsis lisandusid sellele veel võrdlemisi ulatuslikud krediidid

Pankade arvetesels (1000 kr.) — Composite Statement of Accounts of Banks (in 1000 kr.).

	31. märts 1936	29. veebr. 1936	31. märts 1935	Muutus — Change	
				märts 1936	I. IV. 36 — 31. III. 36
ERAPANGAD — PRIVATE BANKS:					
Hoiusummad — Deposits	44 508	42 682	37 786	+ 1 821	+ 6 717
Korresp. (pass.) — Balances with correspond. (credit)	11 778	10 939	11 620	+ 834	+ 153
Võlaarv. ja rediskont — Loans & rediscounts	10 734	10 668	10 744	+ 78	— 10
Laenuud — Loans	57 222	55 410	55 084	+ 1 812	+ 2 158
Korresp. (akt.) — Balances with corresp. (debit)	3 944	3 404	2 164	+ 540	+ 1 730
Garantiid — Guarantees	9 365	8 673	6 983	+ 692	+ 2 332
Väärtpaberid — Securities	5 231	5 229	2 033	+ 2	+ 3 198
Kassareserv — Cash reserves	4 756	4 286	4 946	+ 430	— 190
TÄHTS. ÜHISPANGAD — PRINCIP. CO-OPER. BANKS:					
Hoiusummad — Deposits	33 545	33 563	28 967	— 18	+ 4 578
Korresp. (pass.) — Balances with corresp. (credit)	662	747	574	+ 85	+ 88
Võlaarv. ja redisk. — Loans & rediscounts	2 620	2 175	2 432	+ 445	+ 188
Laenuud — Loans	29 436	28 849	25 170	+ 587	+ 4 266
Korresp. (akt.) — Balances with correspond. (debit)	792	816	645	+ 24	+ 147
Garantiid — Guarantees	1 043	1 012	703	+ 36	+ 345
Väärtpaberid — Securities	3 093	3 009	1 977	+ 84	+ 1 116
Kassareserv — Cash reserves	5 689	5 842	5 478	— 153	+ 216
KOKKU — TOTAL:					
Hoiusummad — Deposits	78 043	76 245	66 753	+ 1 808	+ 11 295
Korresp. (pass.) — Balances with corresp. (credit)	12 435	11 686	12 194	+ 749	+ 241
Võlaarv. ja redisk. — Loans & rediscounts	13 354	12 831	13 176	+ 523	+ 178
Laenuud — Loans	86 658	84 259	80 234	+ 2 399	+ 6 242
Korresp. (akt.) — Balances with correspond. (debit)	4 736	4 220	2 809	+ 516	+ 1 927
Garantiid — Guarantees	10 413	9 685	7 688	+ 723	+ 2 727
Väärtpaberid — Securities	8 324	8 238	4 010	+ 86	+ 4 314
Kassareserv — Cash reserves	10 445	10 133	10 419	+ 307	+ 26

metallitööstusele ja hooaegse ehitustöö jätkamiseks ning alustamiseks.

Ajavahemilkul 1. IV 35—31. III 36 hoiuseina juurdetulnud summast (11 295 tuh. kr.) kulus 6 424 tuh. kr. uute laenude väljandamiseks ja 4 314 tuh. kr. väärtpaperite ostuks.

Eesti panga jooksvad arved kahanesisid pankade ja teiste osas märtsis 587

tuh. kr. Sellest läks kaaluvam osa hoiuste omanike võlaarvete katteks Eesti pangas, aidates kaasa selle krediitide koondumisel (— 776 tuh. kr.). Pangatähtede (tsirkulatsioonisumma ja jooksvate arvete (— 188 tuh. kr.) vastupidise liikumise tõttu kahanesisid jooksvad kohustised vaid 74 tuh. kr. ja suurenes kattevara-% viimaseist 52,8-lt 31. III 36 52,9-le 30. IV 36.

LAEVANDUS

TALLINNA SADAM APRILLIS K. A. TALLINN HARBOUR IN APRIL, 1936.

Laevasõit Tallinna sadamas peagu kahekordistus aprillis võrreldes eelmise kuuga. Sisse- ja väljasõitnud laevade arv ning maht oli välissõidus aprillis ligi kaks korda suurem märtsist, nimelt tuli sisse 98 laeva 62 610 net. rgt. (eelmisele kuul 54 laeva 34 234 net. rgt.) ja väljus 99 laeva 59 295 net. rgt. (märtsis 53 laeva 33 698 net rgt.). Ka veod suurenesid aprillis võrreldes märtsiga tunduvalt.

Kaubavedu tõusis aprillis üldlühikõigus 55 270 tn eelmise kuu 35 570 tn vastu, suurenedes 55,3% võrra. Juurdekasvu põhjustas sissevedu, mis kahekordistus aprillis võrreldes eelmise kuuga. Sissevedu aprillis ulatus 30 566 tn-le eelmise kuu 15 008 tn vastu. Väljavedu laevadel tõusis aprillis 24 704 tn eelmise kuu 20 562 tn vastu kasvades seega

20,19% võrra. Sisse vedasime aprillis eelmisest kuust enam väetisaineid, mis põhjustas tähtsal määral sisseveo juurdekasvu.

Reisijatevedu Eesti ja välisriikide vahel oli aprillis kaks korda suurem eelmisest kuust. Sisse tuli laevadega 1 036 reisijat ja väljus 919 reisijat. Eelmise kuu vastavad arvud olid 508 ja 477. Elavnes peamiselt Eesti-Soome vaheline reisijate liikumine, mille arvel kasvaski reisijate üldvedu laevadel.

Rannasõit algas aprillis. Laevu tuli sisse rannasõidus aprillis arvult 50, mahuga 2 696 net. reg. tn ja väljus 63 laeva mahuga 5 069 net. rgt. tn. Kaupu toodi neil laevadel sisse 1 620 tn ja veeti välja 1 210 tn. Eelmisel kuul tuli rannasõidust Tallinna ainult 3 laeva.

PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VOITURG. — BUTTER MARKET.

Väljaturgudel püsisid möödunud nädalal võihinnad endisel tasemel.

Üleminekul talviselt söötmissperioodilt suvisele määras V. valitsus eksportvõi kindlustatud hinnaks mai teise poole, s. o. 16. V — 31. V 140 snt/kg franko saatejaam. Senine kindlustatud hind oli 160 snt. Praegune kindlustatud hind on küll 20 sendi võrra madalam seniniolnust, kuid ületab siinjuures veel 20 sendi ehk 17% võrra möödunud aastase samaaegse taseme, kuna m. a. talvine hind oli 140

snt ja peale 15. maid kindlustatud hind vaid 120 snt.

Siseturul maksus või väikemüügil möödunud nädalal snt/kg:

Tallinnas	—	lauavõi 165—175 snt, köögivõi 120—155 snt
Tartus	. . . . .	" 170—185 " " 145—165 "
Narvas	. . . . .	" 180—185 " " 140—165 "
Pärnus	. . . . .	" 175—180 " " 120—150 "
Valgas	. . . . .	" 170—180 " " 150—170 "

Möödunud nädalal „Võiekspordi“ poolt väljaveetud võikogusest läks Inglise 1 732 tünni ja Saksa 1 898 tünni.

TAHTSAMAD HINNAD JA NOTEERINGUD. — PRICES AND QUOTATIONS.

English Nomenclature see No. 3.	11/V	4/V	o/o	Aprill		English Nomenclature see No. 3.	11/V	4/V	o/o	Aprill	
	17/V	10/V		1936	1936		1936	1936			
SUURMÜÜGIHINNAD Tallinnas (bürsikom. noteerin-gute järgi (kr. kv)											
Teravilli, jahu ja kartul											
1. Rukis	12,25	12,25	0	12,25	11,75	70. Searasv, sulatamata	90	80	+12,5	81	58
2. Nisu	19,00	19,00	0	20,49	13,50	71. " sulatatud	110	109	+10,0	100	78
3. Oder, õlle	16,00	16,00	0	15,50	—	72. Loomarasv, sulatamata	55	55	0	52	50
4. " sööda	15,00	15,00	0	15,00	3,75	73. " sulatatud	65	65	0	65	60
5. Kaer, "	12,25	11,75	+4,8	11,75	7,50	74. Heeringad	45	45	0	45	50
6. Rukkipjahu	14,43	14,43	0	14,00	14,35	75. Räämed, värsked	10	10	0	23	21
7. Rukkipüü	20,00	20,00	0	20,90	22,00	76. Kiud, värsked	—	—	—	30	29
8. Nisupüü (kõrgem sort)	43,50	43,50	0	43,50	31,33	77. Ristikhein	7,3	7,3	0	7,5	—
9. Karulid, eksport	—	—	—	—	—	78. Aasahein	6,1	6,1	0	6,1	3,8
10. " piirituse	—	—	—	—	2,00	79. Põletispuud, kase (m³)	845	845	0	845	492
11. " vabriku	2,25	2,20	+2,3	2,18	1,75	80. " männi	600	600	0	600	352
Piimasaadused ja kunstvõi						81. Petroleum (lt)					
12. Juust šveitsi (kg)	1,25	1,25	0	1,28	1,25		18	13	0	13	11
13. Margariin "	0,75	0,75	0	0,75	0,65	PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE NOTEERINGUD.					
Koloniaalkaubad						Rukis — (kr. kv.)					
14. Suhkur	42,38	42,38	0	42,76	43,04	82. Hamburg (La Plata)	3,11	3,09	+0,2	3,15	7,73
15. Sool, Vene	2,50	2,50	0	2,50	2,50	83. Chicago	7,73	17,41	+4,3	7,55	8,02
16. " Saksa	2,50	2,50	0	2,50	2,50	84. Winnipeg	5,95	5,75	+3,5	6,00	7,73
17. " Inglise	—	—	—	—	2,50	Nisu — (kr. kv.)					
18. Riis, Burma II	45,00	45,00	0	45,00	45,00	85. Hamburg (Manitoba I)	13,07	13,03	+0,3	13,34	14,07
19. Tee, Or. Peka, Tselon (kg)	5,75	5,75	0	5,75	5,75	86. Liverpool	12,07	11,99	+0,7	12,19	10,36
20. Kohv, Rio, Santos jna.	4,68	4,68	0	4,68	4,75	87. Chicago	12,44	12,76	-2,5	13,09	13,50
21. Heering, S. Matties (tünn)	33,50	33,50	0	33,50	35,00	88. Winnipeg	10,38	10,36	+0,2	10,36	12,15
22. " Mattius "	42,50	42,50	0	42,50	39,50	Mais — (kr. kv.)					
Ehitusmaterjal						89. Chicago					
23. Telliskivid (1000 tk.)	48,00	48,00	0	48,00	35,00	90. I v. piimakauplustele	10	10	0	10	—
24. Täement (tünn)¹	6,45	6,45	0	6,45	6,68	91. II v. piimatööstustele	9	9	0	9,8	—
25. Lubi	3,00	3,00	0	3,00	—	92. I v. piimakauplustele	9	9	0	9	—
26. Tsinkvalge (kg)	0,43	0,43	0	0,43	0,43	93. II v. piimatööstustele	8	8	0	8	—
27. Ooker	0,21	0,21	0	0,21	0,22	Või. (snt. kg)					
28. Värnis	71,00	72,50	-2,1	72,38	66,50	94. Tallinn	—	115	—	118	100
Metallid						95. Kindlustatud hind					
29. Raud, sordi	14,00	14,00	0	14,00	14,00	<i>Londonis.</i>					
30. Teras, vedru	24,00	24,00	0	24,00	25,00	96. Taani	182	179	+1,7	185	175
31. Ingliseina	450,00	460,00	-2,2	462,50	480,00	97. Eesti	—	—	—	—	139
32. Seatina	41,00	41,00	0	40,25	29,00	98. Läti	—	—	—	—	139
33. Vaskplekk, punane	157,50	157,50	0	157,50	162,50	99. Leedu	180	158	+5,1	155	139
34. " valge	140,00	140,00	0	140,00	135,00	<i>Manchesteris.</i>					
35. Tsinkplekk	69,00	69,00	0	63,75	67,50	101. Taani	188	183	+2,7	192	178
Riie ja nahk						102. Eesti					
36. Pauvillanerie, bjas (mtr)	0,58	0,58	0	0,58	0,58	103. Läti	186	180	+3,9	180	141
37. " mitkal	0,42	0,42	0	0,42	0,42	104. Soome	175	172	+1,7	172	166
38. Tallanahk, Eesti nah. (kg)	2,45	2,45	0	2,45	2,08	105. Rootsi	174	172	+1,2	173	168
39. " Am. nah. I s. "	2,50	2,50	0	2,50	2,38	<i>Berliinis.</i>					
Kütteained, glid jne.						106. Saksa margivõi					
40. Kivistusi, auru, Newcastle	2,60	2,60	0	2,60	2,55	107. Peen margivõi	356	356	0	356	378
41. " sapa	2,75	2,75	0	2,75	2,75	108. Meierivõi	348	348	0	348	364
42. Põlevkivi, I-a s.	0,80	0,80	0	0,80	0,85	109. Meierivõi	337	337	0	337	353
43. Turvas	0,33	0,33	0	0,33	0,33	109. Kopenhaagenis. — Taani					
44. Põlevkiviõli	4,60	4,60	0	4,60	5,25	Peekon. (snt. kg)					
45. Nafta, Ameerika ja Poola	10,25	10,25	0	10,25	10,00	110. Tallinn 60 — 72 kg. I s.	73 ^a	69 ^a	+5,8	68	53
46. Petroleum, Vene ja Am.	12,00	12,00	0	12,00	10,75	111. " { 55,5—59,5 " " }	68 ^a	64 ^a	+6,3	63	47
47. Bens., Riigi Põlevkivi. (lt)	0,28	0,28	0	0,28	0,27	112. " { 72,5—75,0 " " }	64 ^a	60 ^a	+6,7	59	43
48. " Kiviõli „Estolin“ (lt)	0,29	0,29	0	0,29	0,28	<i>Londonis (kõrgem not.)</i>					
VÄIKEMÜÜGIHINNAD Tallinnas (snt. kg.)						113. Taani					
49. Rukkipjahu	14,5	14,5	0	14,7	14,3	114. Eesti	164	164	0	165	154
50. Seppikjahu	31,0	30,0	+3,3	30,4	18,6	115. Läti	148	148	0	147	145
51. Manna	48	48	0	49	38	116. Leedu	148	148	0	147	145
52. Kartulijahu	28	28	0	28	25	117. Rootsi	165	155	0	154	149
53. Kartulid	4,7	4,2	+11,9	4,4	3,4	118. Iri	168	168	0	171	168
54. Suhkur	44	44	0	44	44	119. Poola	148	148	0	147	141
55. Sool	5	5	0	5	5	Lina — Võru-Petseri.					
56. Piim, II valik	10	10	0	11	9	120. Ristna (R)	—	92	—	96	130
57. Lauavõi	175	175	0	181	155	121. Hoffsdreiband (HD)	—	93	—	87	121
58. Kõõgivõi	140	145	-3,4	163	130	122. Dreiband (D)	—	74	—	78	112
59. Koor, röösk (liiter)	108	—	—	108	100	123. Ordin-dreiband (OD)	—	63	—	67	101
60. " hapu	100	100	0	100	95	124. L. ordin-dreib. (LOD)	—	52	—	56	90
61. Kanamunad (paar)	7	7	0	8	8	125. Takuprakk (H)	—	40	—	44	78
62. Sealiha, keedulaha	70	65	+7,7	65	48	Mujal Eestis.					
63. " praeliha	75	70	+7,1	69	51	126. Ristna (R)	—	91	—	95	123
64. Loomaliha, supiliha	45	435	+23,6	34	50	127. Hoffsdreiband (HD)	—	82	—	86	119
65. " praeliha	70	65	+7,7	60	65	128. Dreiband (D)	—	73	—	77	110
66. Vaskaliha, esim. veer.	35	35	0	32	23	129. Ordin-dreiband (OD)	—	62	—	66	99
67. " tag.	40	40	0	40	36	130. L. ordin-dreib. (LOD)	—	51	—	55	85
68. Lambaliha, esim. veer.	50	50	0	59	38	131. Takuprakk (H)	—	89	—	43	76
69. " tag.	60	65	-7,7	66	47						

¹) fr. Rakvere; ²) 18./V — 24./V; ³) 11./V — 17./V; ⁴) ühes teedmaksuga

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Peekoniturul püsivad hinnad stabiilseina kolmas nädal. Eesti peekoni kõrgema sordi noteering jäi püsima 83 š tsentner. Võrreldes läinud aasta hinnaga on praegune peekonihind Londonis 3 š võrra madalam. Vaatamata sellele püsivad peekonsigade noteeringud tunduvalt kõrgemaina kui läinud aastal samal ajal. Möödunud nädalal tõsteti taas peekonsigade noteeringut ja nimelt 4 sendi võrra kg-lt. Käesoleval nädalal maksavad eksporttapamajad peekonsigade eest järgmisi hindu:

	I sort	II sort	III sort	IV sort	
60—72	78	68	62	Sise-	
55—55,5	68	64	58	turnu-	
72,5—75	68	64	58	hinnad	
75,5—80	64	60	57		

Seega tõusis peekonsigade noteering 2 kuu jooksul 10 snt võrra kg-lt.

Kuid võrreldes läinudaastase hinnaga ületab praegune noteering 18 senti ehk 32% võrra läinudaastase seisu.

Hindade tõstmist võimaldas vähenenud sigade kokkuvedu eksporttapamajadesse ja hindade tõus siseturul.

Möödunud nädalal tapeti eksporttapamajades 1246 siga 1504 sea vastu eelmisel nädalal. Peale selle saadeti veel 735 elussiga NSVL-u 754 sea vastu eelmisel nädalal. Hindade kõvenemisega siseturul tõsteti ka elussigade noteeringut 3 sendi võrra kg-lt 50 sendile kg.

Möödunud nädalal jõudis taani delegatsioon uuesti tagasi Londonisse läbirääkimiste jätkamiseks. Teatavasti lõpeb Inglise-Taani kaubandusleping 20. VI s. a. Kuna Inglise valitsus ei ole veel lõplikult selgitanud oma põllumajanduspoliitika põhiaalseid, kujunevad läbirääkimised taani põllumajandussaa-

duste sisseveo asjus raskepäraseiks. Sellest on tõenäoline, et praegust Taani-Inglise kaubanduslepingut pikendatakse teatavate muudatustega 6 kuu peale. Sel kokkuleppel on vähemalt see paremus, et läbirääkimised Taaniga ühtivad siis teiste Skandinaavia maadega, kellega lepingud lõpevad aasta lõpul. Kuna ka meie kaubandusleping Inglisega lõpeb aasta lõpul, on meile kasuks, et läbirääkimised Taaniga toimuvad ühel ajal, mis teeb raskeks Taanile kaubelda välja varem soodustusi. Aasta lõpuks loodetakse, et inglise põllumajanduspoliitika põhiaalused selguvad, mis võimaldab pidada läbirääkimisi korraka kõigi maadega.

PÕLLUMAJANDUSLIK VÄLJAVEDU.
EXPORTS OF AGRICULTURAL PRODUCTS

	Nädalas.		1936. a. 1. I kuni 17. V	1935. a. 1. I kuni 19. V	1934. a. 1. I kuni 20. V
	11./V- 17./V 1936	4./V- 10./V 1936			
VÕI (tonni)					
Butter (tons)	175,5	68,3	2849,2	2500,9	2330,5
Sellest:					
Saksa	94,6	29,6	1128,5	994,1	1026,5
Inglise . . .	80,8	38,8	1124,9	1362,2	1197,3
Belgiasse . .	—	—	—	39,7	12,1
Soome	—	—	—	—	2,1
MUNAD					
(tuh. tk.) — Eggs (1000)	1568	1289	3537	6833	4146
Sellest:					
Inglise . . .	900	360	1548	5641	3371
Saksa	281	144	469	617	309
PEEKON					
(tonni) — Bacon (tons)	67,5	70,3	892,3	833,7	1131,4
LINA (tonni)					
Flax (tons)	166,2	83,8	4716,1	3005,5	1957,6
Sellest:					
Inglise . . .	5,6	13,5	2373,0	2354,6	1395,9
Belgiasse . .	—	—	988,9	70,3	51,0
Soome	10,2	40,5	358,6	11,2	53,8
Saksa	150,5	—	312,4	477,6	356,0
Prantsusse .	—	—	602,4	10,3	60,5

TAPALOOMADE JA LIHATURG. — CATTLE AND MEAT MARKET.

Läinud nädalal kõrgenesid hinnad veise-liha kg-lt ligi 2 snt ja sealihaga kg-lt 5 senti, kuna vasikate ja siseturulammaste hind jäi endiseks. Ühe sendi võrra tõusis eksportlammaste liha kg, mis annab edaspidiseks lootust eksportlammaste lihahinna paranemiseks.

Rammusate pullide liha maksus 45—51 snt, keskmisil 43—48 ja lahjadel

40—45 snt kg. Samad hinnad olid ka mulkikatel.

Lehmade ja härgade rammus liha maksus 40—50 snt, keskm. 35—40 snt ja lahjadel 30—35 snt kg.. Eluskilo alusel tuleks nõuda rammusaist veiseist 27—30 snt, keskmisist 23—28 snt ja lahjadest 19—26 snt kg.

Vasikate liha maksus 40—60 snt ja eluskaalu alusel müües 34—41 snt kg.

Lammaste siseturuliha maksus 45—60 snt ja eluskaalu alusel müües 37 snt kg. Eksportlammaste lihakg-hinnaks noteeriti 69—101 snt ja eluskaalu alusel müües franko saatejaam 39—44 snt kg.

Sealiha maksus nii noortel, liha- kui rasvasigadel ühtlaselt 62—65 snt ja eluskaalu alusel müües 49 snt kg.

Eeloleva nädala kohta on loota hindade püsimumist kõigi loomaliikide lihade kohta.

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Esmaspäeval, 18. mail s. a. noteeriti endised piimahinnad ja nimelt: I valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 10 senti, müügil piimatööstustele 9 senti liiter. II valiku rööskpiim müügil piimakauplustele 9 senti ja müügil piimatööstustele 8 senti liiter.

Möödunud nädalal jäi piimahind püsima. Olgugi et 15. maist alandati kindlustatud või hind 20 sendi võrra, võib arvata, et piimahinnas ei tule suuremat alanemist, sest nagu Põllutöökobta piimamüüjatelt sissetulnud teadetest näha, on linnas praegu piima järele nõudmine elav ja see nõudmine võib veel tõusta ilmade soojenemisega. Teiselt poolt tõuseb muidugi ka piimatoodang karjade karjamaale minekuga.

Mis puutub piimatööstuste poolt maal väljamakstavasse piimahinda, siis nuri-setakse, et üks piimatööstus maksab Nehatus ja Kostiveres 5½—6 senti liitrist, missugune hind on noteeritud hinnast, 8 snt Tallinnas, rohkem madalam, kui tuleb tege-likult maksuma selle piima vedu koha pealt Tallinna. Noteeritud hind teatavasti võetakse franko piimatööstus Tallinn.

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

Möödunud nädal oli teraviljakaubandu- sele enam-vähem soodus, mistõttu kõvenesid hinnad kõigil tähtsamail teraviljaturgudel peale Chicago. Vaatamata sellele, et ühendriiges mai ametliku kui ka erahinde alusel on loodetav talnitusoodang madalam 30 milj. bušelit eelmise kuu hindest ja 74 milj. bušeli

Lihahinnad teiste linnade turgudel (snt kg):

	Sealiha	loomaliha	vasikaliha	lambaliha
Narva	63	40—55	30—40	60
Tartu	60—66	25—40	20—35	40—55
Pärnu	58—62	30—40	30—34	40—46
Valga	58—65	—	—	—

Nahkade hinnad.

Veisenahad, toorelt 70—75 snt, soolatult 85—90 snt kg.

Vasikanahad kr. 4—4,25 tk, või kaalus üle 3,5 kg kr. 1,20—1,25.

Lambanahad 2—4 kr. tk., olenedes villa suurusest.

Hobustenahad 7—15 kr. tk., ühes laka ja sabaga.

Tallinnas peeti möödunud nädalal 13. ja 14. mail piimapropaganda päevi, mil puhul tehti selgitustööd piimast kui kõrgeväärtuslikust toitainest. Peeti kõnekoosolekuid, raadiokõnesid piima üle, samuti andis Ringhääling piimatarvitamist propageerivaid löökklauseid kava vahele. Koolides peeti piimapäevade puhul eriline piimatund, kus käsitleti piima kui toitainet ja jagati igale õpilasele Piimapropaganda Toimkonna poolt kirjastatud mitmevärviline piimabrosüür. Osavõtt piimapäevade üritustest oli väga elav, mis näitab, et piima vastu on tarvitajaskonnas huvi suurenemas.

Väikemüügil maksus piim piimakauplustes möödunud nädalal senti liiter:

	1. valik	2. valik
	pudelites	lahtiselt
Tallinn	13	11—12
Tartu	13—14	11
Pärnu	15	—
Narva	11—12	8—9
Rakvere	12	10
Haapsalu	12	—
Võru	—	—
Valga	—	—
Paide	—	—
Tapa	9	8

viimase 10 aasta tasemest, jätkus siiski hindade nõrgenemine ka möödunud nädalal. Nii noteeriti Chicagos nisuhinnaks 12.44 kr. kv., mis on madalam nädal aega tagasi olnud tasemest 32 snt ja ühtib eelmise aasta mai keskmise hinnaga.

Praegused hinnad on üldiselt madalamad

aasta tagasi olnud hindadest. Tähtsamaist turgudest ilmneb suurem hinnakõvenemine Liverpoolis, kus praegune nisuhind ületab 13% võrra meie keskmise ja Hamburgis, kus rullis on hinnas, tõusis 7% võrra, kuna teistel teraviljabörsidel on praegused hinnad madalamad mai omist. Nii on praegune rukkiahind madalam eelmise aasta samaaegselt hinnast Chicagos 1% ja Winnipegis koguni 10%. Nisu juures esineb suurem hinnalangus samuti Winnipegis, kus praegune hind on kõrgem m. a. mai omast 11%, Hamburgis moodustab nisuhinna nõrgenemine 5%, kuna Chicagos püsib eelmise aasta tasemel. Kõige suurema hinnalanguse osaliseks sai mais. Praegune

hind — 8.99 kr. kv. — on madalam aasta tagasi olnud tasemest 3.68 kr. ehk 30%. Mais tegi hinnas järsu languse eelmise aasta oktoobris, mil ta langes 12 kr-lt 9 kr-le, millisel tasemel on püsinud väikeste kõikumistega senini.

Siseturul on tegemist vastasnähtusega. Eelmise aasta sügisel alguse saanud nisu-, odra- ja kaerahindade paranemine kestis käesoleva ajani ja praegused hinnad ületavad m. a. mai taseme toiduodral 65%, kaeral 51% ja nisul 35%, tõustes odral 15, kaeral 11,75 ja nisul 19 kr-le kv. Seevastu jäi rukkiahind muutumatuks ja moodustab 12.25 kr. kv.

LINATURG. — FLAX MARKET.

Linaturu kõvenemine ja stabiliseerumine, mis algas paari nädala eest, pidurdati läti linamonopoli suure pakkumise tõttu, mis nõrgendas vähemalt balti linade olukorda maailmaturul. Madalam hind, mille eest lätlased pakkusid lina, oli £ 36 inglise tonnilt kullas Livoonia R sordi alusel fob Riia.

Kuna venelased pakuvad ainult väiksemaid koguseid ja nõuetav hind püsis kindlasti £ 42 inglise tonnilt kullas kasteleo IV grupi I sordi eest fob., on ka lätlased pakkumises tagasihoidlikumad ja turg näib üldiselt stabiliseeruvat. Londonist saadud hinnateated näitavad ka taas väikest tõusu.

Vaatamata 1935. a. võrdlemisi suurele linapindalale ja -saagile, tarvitab Saksa ka praegu välisliina, mida ta aga vabade deviiiside puudusel ostab ainult kliiringu alusel saksa rahaga. Kuna ost on seega takistatud, püsivad linahinnad saksa turul õige kõrged. Viimase saksa linabörsi noteeringu järgi Berliinis oli linahind 1.20—1.35 RM kg-lt. Arvestanud seda meie rahaks kliiringu kursi alusel saame hinna, mis ületab meie oma peagu kahekordselt. Sellele lisandus veel linakasvatustpreemia.

Kuna saksa linahinnad püsisid sellisel

kõrgel tasemel, on meie eksportörid alati soovunud saata lina Saksa. Nüüd, hindade nõrgenemise perioodil, tuldi siis ka sellele vastu ja lubati vedada Saksa 500 tn lina kliiringu alusel, muudugi ses lootuses, et see elustaks meie linaturgu ja tõstaks väljamakstavaid hindu. Asi kujunes aga teisiti. Tänu sellele, et eksportöridel seisis küllalt lina ladudes, sõlmiti lepingud kogu Saksa lubatud kogusele ja tänini on veetud välja juba 337 tn, kuna praegu ladudesolevad linakogused ületavad mitmekordselt ülejäänud osa.

Linahindade noteerimiskomisjoni koosolekul 15. V k. a. ei saadud kokkuleppele, kuna tootjate esindajad nõudsid linahinna tõstmist vastavalt Saksast saadavaile paremale hindadele, millele eksportöride esindajad aga ei tulnud vastu.

Kuigi linakaubandushooaeg on meil lõppemas, tuuakse siiski Petseri ja Võrumaal veel lina turule. Nii oli viimasel Petseri kuulaadal ca 20 000 kg lina, mis osteti hinnaga 97 snt kg R sordi alusel. Ka eelmisel laadal maksti umbes sama hinda. Mujal Bestis aga on lina turuletulek peagu lõppenud.

Taludes arvatakse olevat mitumata lina ca 1000 tn.

KARTULITURG. — POTATO MARKET.

Läinud nädalal kartulite väljavedu tõusis 6 400 kv'le, millest saadeti Inglisse umbes 4 000 kv., kuna ülejäänud osa läks Rootsi ja Soome.

Praegu aga puuduvad välistellimised nii

Inglisest kui ka Rootsist. Mai esimesel poolel veeti rohkesti kartuleid Inglisse Poolast, mille tagajärjel meilt ost jäi väiksemaks, sest poola kartul mürdi meie kartulist odavamate hindadega.

Rootsis on praegu rohkesti meie kartuleid, mida arvatakse jätkuvat mõneks ajaks. Läänud nädalal toodi Stakholmi müügile mõned suuremad partiid oma maa kartuleid, mis ei jätnud mõju avaldamata ka meie kartuli hindadele.

Kartulite eksport Viru rannikult on ka tina vaikseks jäänud. Läänud nädalal saadeti Soome umbes 300 kv.

Maal raudteejaamades kartulite kokkuost peagu seisab. Läänud nädalal tuli Tallinna ainult mõni üksik vagun. Kokku ostetav kartul läheb peamiselt tarkliisvabrikutesse, kus on nõudmisi kartuli järele.

Söögikartulihinnad langesid läinud nädalal keskmiselt kr. 2,50 kv-lt. Samuti näitasid kartulihinnad langust ka randades, keskmiselt 20 senti kv-lt. Kartulihindade noteerimiskomisjoni koosolekul 18. mail s. a. noteeriti Börsikomitee ruumes järgmised hinnad:

1. Söögikartul: raudteejaamades kr. 2,50, Viru rannas kr. 2,70—3,00 ja Lääne rannas kr. 2,80—3,00 kv.

2. Tööstuskartul: tarkliisvabrikutes kr. 2,00—2,50 kv.

Tendents selgusetu.

AEDVILJATURG. — VEGETABLE MARKET.

Aedviljaturul püsisid käesoleva nädala algul eelmise nädala hinnad peagu kõikide aedviljade juures. Salatihind langes pisut eelneva

nädala lõpul, kuid käesoleva nädala algul tõusis uuesti endisele tasemele. Tundurvalt langes rabarberihind, pisut ka kurkide hind.

KALATURG. — FISH MARKET.

Läänud nädalal valitses kalaturul endiselt elav tegevus. Müügil oli peale teiste siseturukalasortide eriti rohkesti ja hea kvaliteediga latikaid ja hauge. Latikas maksus I valik (suured) 30—40 s. kg, keskmised 20—30 s. kg. Haugihinnas oli näha veidi tõusu ja maksus I valik (keskmise suurus) 40—50 s. kg, II valik (väikesed ja õige suured) 30—40 s. kg.

Suureneva angerjatoodangu tõttu oli müügil ka rohkesti kevadisi noori n. n. „paigaangerjaid“, milliste pikkus 50—70 sm ja kuuluvad väärtuselt II valikusse, müügihind 130—200 s. kg. Suurem osa angerjatoodangust kogutakse eksportöride poolt ja hoitakse elusana alal väljaveoks. Rannikul maksti 110—130 s. kg., kuna läinud aastal maksus rannikul kevadine angerjas 60—80 s. kg; seega tõusis käesoleval aastal angerjahind keskmiselt 50%.

Haugitoodangu arenemisega suurenes haugide väljavedu. Suuremad kogused värskeid hauge (kastides jääga) veeti välja Tallinna ja Vaiga kaudu ning Haapsalu kaudu läks ca 20 000 kg elushauge.

Peale haugide veeti välja ka latikaid, koha, ahvenaid ja iherusi.

Räimetoodangu suurenemisega ilmub müügile järjest suuremaid koguseid räimi. Tallinna lahe räim maksus 8—10 s. kg, lääneranniku räim 5—8 s. kg. Suurenes ka kilusaak, kuid hinnad püsisid ikka võrdlemisi kõrged 24—26 s. kg, sest suurema osa toodangust ostis kalakonservitööstus. Lest (kameljas) maksus 30—40 s. kg.

Värskekala turuhinnad 16. V (snt kg).

	Tallinn	Tartu	Narva
iherus (mereforell)	100—200	—	—
angerjas	130—180	150	180—200
koha	90—120	90	—
haug	30—50	30	30
latik	20—40	15—25	—
ahven	20—35	12—18	10—35
siig (mere)	50—70	—	—
ihes (peipsisiig)	—	70	—
vimb	35—40	—	25
särg	20	10	5—15
kiisk	18—20	10	15
tint (Peipsi)	5	4	—
räim	5—10	—	12—13

INFORMATSIONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return.

AKTIIVA

7. mail 1936. a.

PASSIVA

1. Kattevara: — <i>Reserve:</i>		1. Põhikapital — <i>Capital</i>	5 000 000,—
kuld: rahas ja kangides	34 125 891,21	2. Tagavarakapital — <i>Reserve Fund</i>	704 876,51
välisraha	2 815 648,44	3. Jooksvad kohustused: — <i>Current Liabilities:</i>	
2. Vahetusraha — <i>Subsidiary Coin.</i>	1 650 871,80	a) pangatšhed liikvel	40 561 568,—
3. Sisevekslid: — <i>Home Bills:</i>		b) jooksvad arved:	
kaubavekslid	9 100 235,35	valitsuse	14 608 431,23
põllumajandusl.	1 481 065,94	pankade	8 483 678,51
metsatööstusl.	71 495,05	teised	2 421 697,50
4. Laenud: — <i>Loans and Advances:</i>	10 081 845,34	4. Muud passivad — <i>Other Liabilities</i>	25 603 807,24
valitsusele	—		6 021 808,23
teistele *)	8 417 608,85		
5. Kinnis- ja vallasvara — <i>Immovable</i>			
<i>Property and Equipment</i>	2 982 964,—		
6. Muud aktiivid — <i>Other Assets</i>	17 237 230,34		
	<u>77 892 059,98</u>		<u>77 892 059,98</u>

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: } 55,83%
Proportion of Reserve to Current Liabilities: }

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 1 999 082,02
Includes Elcr. 1 999 082,02 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

Elusloomade, liha ja
 lihasaaduste eksport

Eesti Peekoni Eksportühisus

Estonian Bacon Export Co., Ltd.

Export of Meats

Juhatus: Tallinnas, Pärnu maantee 23.

„Kawe vastas“

Telefonid: juhatus 450-27, kontor 463-63.

VÄLISMINISTERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

INGLISE.

Suhkrutööstuse reorganiseerimine Inglises.

Reorganisation of Sugar Industry in England.

Arvestades asjaolu, et suhkruproduktide kasvatamine Inglises on omanud teatavat tähtsust ning et suhkrutööstus end ei tasu, tuli Briti valitsusel maksta suhkrutööstusele juurde suuri summasid. Riikliku toetuse edasiseks jätkamiseks ning selle otstarbekuse kindlustamiseks seadis Briti valitsus üles tingimuse, et senini suhkrutootmise alal tegelevad 15 firmat peab ühinema ühte seltsi. Nüüd on asutatud n. n. British Sugar Corporation, Ltd., kapitaliga £ 5 000 000. — British Sugar Co,

Ltd. võtab üle kõikide seninitöötavate firmade varandused ning annab neile välja vastava arvu aktsiaid. Seniste firmade investeeritud kapitali hinnatakse £ 9 400 000-le. Seega tuleb neil firmadel kirjutada maha peagu pool omast kapitalist, sest nende varandused võetakse üle £ 5 000 000.— eest.

Juurdemaksu teostab valitsus edaspidi uuele seltsile tegeliku puudujäägi piires. Valitsus määrab omalt poolt seltsile esimehe.

Inglise 1936/1937. a. eelarve. — 1936/37. Budget Estimates of Gr. Britain.

Inglise 1936/37. eelarve kujunes järgmiselt £:

	1936/37. eelarve	1935/36. tegelik
Tulud	798 381 000	752 920 000
Kulud	797 897 000	749 979 000
Ülejääk	484 000	2 941 000

Tähtsamad tuluallikad on:

tulumaks	259 000 000	238 074 000
tollid	207 525 000	196 642 000
aktsiis	110 000 000	106 700 000
pürandimaks	89 000 000	87 920 000

Tähtsamad kulud on:

võlaprotsendid	224 000 000	224 000 000
riigikaitse	158 251 000	124 250 000
muud ministeeriumid	365 254 000	352 979 000

Eelarve suurenemist (ligemalt 8% võrra) tuleb panna peamiselt riigikaitse kõvendami-

se arvele. Kaitseministeeriumide (sõja-, mere-, õhu-) eelarvet suurendati ümmarguselt $\frac{1}{3}$ võrra. Varakantsleri üteluse järgi kulutab briti valitsus lähemate aastate kestel relvastusele ca £ 300 000 000, kusjuures osa summast hangitakse laenuna.

Suurendatud eelarve tasakaalustamiseks oli varakantsleril tarvis leida uusi tuluallikaid. Tähtsaimaks tulusuurendamise allikaks oli tulumaksu standardbaasise tõstmine 4 § 6 penssilil per £ 1 — 4 § 9 penssilil per £ 1. Teiseks tulusuurendamise allikaks oli sisseveotolli tõstmine teele ja õllele. Teede erifondist võtab valitsus uue eelarveaasta kestel £ 5 000 000.

Briti kaubavahetus põhjamaadega. — British Trade with Northern Countries.

Londonis 11. skp. algavate Taani-Inglise kaubanduslepingu läbirääkimiste puhul avaldab Taani-Inglise ühingu kaubanduspropaganda teateleht inglise statistika põhjal järgmisi andmeid Inglise kaubavahetusest põhjamaadega 1932—35. a. (arvud milj. £):

	Briti import				Briti eksport			
	1932	1933	1934	1935	1932	1933	1934	1935
Taani	40,6	35,4	32,9	32,0	9,8	11,8	13,8	13,8
Rootsi	13,4	15,9	17,9	17,0	6,9	7,2	9,1	9,7
Norra	8,8	7,0	8,4	8,2	5,8	5,6	6,3	6,6
Soome	11,7	12,8	15,2	15,0	2,3	2,8	3,6	4,2
Kokku	74,0	71,1	74,4	72,2	24,8	27,4	32,8	34,3

Inglise üldlääbikaid põhjamaadega tõusis seega 98,8 milj. £-lt 1932. a. 106,5 milj. £-le 1935. a. ja Inglise eksport samal ajal — 9,5 milj. £ võrra.

1935. a. moodustasid nende 4 maa ostud (elanike arv kokku 16 160 000) 8% Inglise ekspordist.

Kaubanduslepingu läbirääkimiste Londonis sõidab seekord suuruselt rekordne delegatsioon (15 liiget) väliskauband. os. dir. Nohri juhatusel. „Finanstidende“ ei looda, et ka seekord Londonis saavutatakse enam kui praeguse k-lepingu ajutist pikendust, kuna Inglise ei soovi end siduda pikemaajaks ajaks enne uut Briti-impeeriumi konverentsi.

TŠEHOSLOVAKKIA. Kaubanduskrediidi tervendamine Tšehhoslovakkias.

Readjustment of Commercial Credits in Czechoslovakia.

Panganduse alal pandi Tšehhoslovakkias k. a. aprillis kehtima kord, mille kohaselt riigipanga juurde asutatakse kaubanduskrediitide registreerimis- ja informatsiooniosakond. Ses osakonnas tulevad registreerida kõik summad ja garantiid, mis krediteeritud ühele finmale või isikule KČ. 100 000 ulatuses. See käib ka lombard- ja väliskrediitide kohta, mis toimunud sisemaisel vahetlitusel. Andmed peavad olema esitatud kahe kuu jooksul peale määruse kehtimahakkamist. Kõik täiendavad ja üksikasjalised järelepärimised Riigipangalt tulevad vastata 14 päeva jooksul, kuna jooksvalt antakse aruandeid kaks korda aastas: 30. VI-ks ja 31. XII-ks. Erakorralised muudatused krediidisummades tulevad registreerida 8 päeva jooksul, kui nad moodustavad 10% algkohustusest või vähemalt KČ. 15 000. Jooksvad, registreeritud tingimuses ettenähtud järjekordsed tasumised ei kuulu igakordsele registreerimisele.

Nende andmete varal koostab pank võlgnikkude registri ning annab sealt informat-

siooni kindlaksmääratud piires informatsiooni saamiseks õigustatuile. Viimaste hulka kuuluvad kõigepealt registreeritud võlausaldajad, kes võivad saada informatsiooni selle üle, kas ja kui palju on nende deebitoril veel võlgu teisis asutisis (milliste nimed aga hoitakse saladuses). Kaaluvail juhtudel võidakse anda informatsiooni ka väljaspoollijaile.

Kõik asjaajamine, s. o. informatsiooni andmine, toimub maksuta ning konfidentsiaalselt; ka pangaametnikud ei tohi omavahel üksteisele midagi avaldada. Informatsioon on kirjalik ja antakse kätte kas isiklikult, tähtitult või käskjalaga. Saladuste väljandmis-, registreerimissunni mittetäitmine j. m. eest on nähtud ette rahatrahvid ja türnikaristused. Keskpangal on õigus kontrollida võlausaldaja juures vastavaid dokumente ja materjale.

Arvatakse, et selle korra juures vähenevad krediidi-spekulatsiooni võimalused.

Majandusolukorra paranemine Tšehhoslovakkias.

Improvement of Economic Conditions in Czechoslovakia.

Tšehhoslovakkias näitab tänavu-kevade hooaegne paranemine kiiremat tempot kui eelmisel aastal. Nii konstateerivad riigi majandusjuhid kui ka eraorganisatsioonid, näiteks Kaubandus-tööstuskoda oma koosolekul, et raskemad ajad olevat nüüd möödas ja algavat uus töus. Küttematerjalitarvitus suureneb ning seda peetakse parimaks konjunktuuri näitajaks tööstuses. Sütetarvitus tõusis

tänavu peagu kõikides tööstusharudes, isegi tekstiiltööstuses, kus kriis oli raskemaid. Erilist tõusu on märgata tsemendi- ja telliskivitööstuses, mida võib panna hooaja kui ka valitsuse ehituspoliitika arvele. Elustub ka masina- ja raskemetallitööstus. Vastavalt sellele väheneb ka töötute arv, mis ulatub siiski veel ligi 700 000-le.

SOOME. Heeringapüügi tegutsenud Elfving Yhtiö ümberkorraldus.

Reorganisation of Elfving Yhtiö.

Kaks ebaõnnestunud heeringapüügi hooaega viisid raskusis mitmeid heeringapüügi tegutsenud kalapüügiühinguid. Teiste seas kannatas õige tugevasti Elfving Yhtiö, kes oli selle ala pioneeriks. Selle ettevõtte osatähed jõudsid suuremas osas Helsingi Osakepanki kätte, kes need hiljuti andis edasi rahameeste rühmale, kes on huvitatud ette-

võtte taaskäimapanekust. Asjahuvilised, kes pidasid hiljuti uuendatud ühingu korraldamise koosolekut, seisavad lähedal teiste heeringapüügi tegutsevaile ühingule ja teostavad Elfving ühingu ülevõtmisega nende ühingute koondamise esimese sammu. Uuendatud Elfving Yhtiö asjaajajaks direktoriks jääb edasi H. A. Elfving.

Kala suurmüügihinnad Helsingis. — Wholesale Prices of Fish in Helsingfors.

Hind soome markades kg.							
	7./IV 36	17./IV 36	24./IV 36		7./IV 36	17./IV 36	24./IV 36
ahven	4—6	5—8	5—7	löhi (lad.)	90—95	90—95	puudub
haug	8—14	8—14	8—14	siig	12—16	12—16	14—16
latik	5—8	6—8	7—10	koha	12—16	13—16	12—15
				luts	7	7	puudub

POOLA. Poola uus sisseveokorraldus. — New Import Regulations in Poland.

13. V s. a. hakkas kehtima Poolas uus sisseveokorraldus. Selle kohaselt tuleb kõikide kaupade sisseveoks Poolasse nõutada sellekohane sisseveoluba. Sellise loa saamine palved esitatakse Kaubandus-Tööstusministeeriumile, kuid mitte otse, vaid mõne järgneva asutise kaudu: Kaubandus-Tööstuskoda, Põllumajanduslike organisatsioonide ja kodade Liit, Poola aiandusseltside Liit, Käsitöökodade Liit, Poola Tööstuse Keskliit, Poola kaupmeeste Liit, Kaupmeeste ühingute

Liit, Danzigi Väliskaubanduskoda. Loetletud asutised on kõik esindatud sisseveo-keskkomisjonis.

Sisseveola omamine ei anna veel õigust saada välisvaluutat sisseveetud kauba eest maksmiseks. Välisvaluuta andmine oleneb täiesti sellekohase panga äranägemisest, kusjuures pank võib välisvaluutat anda aga ainult selliste kaupade eest tasumiseks, millede sisseveoks on antud luba.

SAKSA. Berliini kalaturg. — Fish Market in Berlin.

Hinnad per 50 kg Rmk-des.

	3. IV		17. IV		24. IV	
	elus	elutu	elus	elutu	elus	elutu
Angerjas:						
väiks.	—	70	65	70—75	—	—
keskm.	120—125	125	110	90—95	110	—
suur.	—	—	125	100—105	120—125	100
Haug:						
väiks.	80—90	60—70	80—90	65—70	80—85	55—60
keskm.	60—80	50—65	65	45—65	60—70	40—50
suur.	50—60	45—50	60—65	40—50	50	30—40
Koha:						
väiks.	—	80—90	—	100—110	—	90—100
keskm.	—	75—80	—	100—110	—	80—100
suur.	—	65—70	—	95	—	75—80
Linask:						
väiks.	—	—	—	—	—	—
keskm.	120—125	—	90—100	—	100—110	—
suur.	—	—	—	—	—	—
Ahven:						
väiks.	—	—	—	—	—	—
keskm.	—	—	45—50	35	—	30—40
suur.	—	—	—	—	—	30—35
Latikas:						
väiks.	—	—	—	—	—	—
keskm.	—	—	25	8—10	—	—
suur.	—	—	—	—	—	—
Särg:						
väiks.	—	—	—	—	—	—
keskm.	—	—	25	10—18	—	—
suur.	—	—	30	15—18	—	—
Suitsukilu:		52—40		35—40		40—45

TAANI.**Taani kaubandusbilanss 1935. ja 1936. a. I veerandil.***Trade Balance during First Quarter of 1935. and 1936.*

Jaanuar — märts (Arvud milj. Tkr.)	Taani import		Taani eksport		Saldo	
	1935	1936	1935	1936	1935	1936
Briti	118	126	169	178	+51	+52
Saksa	67	76	56	65	-11	-11
Rootsi	17	18	18	22	+1	+4
Norra	6	9	13	12	+7	+9
USA	17	18	2	2	-15	-16
Belgia	8	8	4	5	-4	-3
NSVL	5	10	—	—	-5	-10
Holland	12	8	3	2	-9	-6
Soome	2	3	4	6	+2	+3
Prantsuse	18	4	2	5	-16	+1
Poola	7	0	2	2	-5	-4
Teised maad	55	44	26	25	-29	-19
Kokku	332	330	299	324	-33	-6

Üldlääbikääk Taani peaturgude — Briti ja Saksaga on tõusnud tunduvalt, kuid saldo on jäänud samaks. Taani eksport P. Am. Ühendriikidesse on tähtsusetu ja NSVL-u ei ole üldse midagi müüdnud. Saldo Prantsusega muutus seevastu passiivsest aktiivseks. Itaaliaga seisis Taani kaubanduse peagu täiesti sanktsioonide ajal.

Kokkuvõttes on Taani väliskaubanduse passiivsus k. a. I veerandil ainult 6 milj. Tkr., mis erineb suuresti võrreldes 1935. a. sama ajaga. Põhjuseks on lockout, mis kestis Taanis k. a. veebruaril lõpust märtsi lõpuni ja mis põhjustas suuremat impordi vähenemist.

Eesti väliskaubanduse bilanss tähtsamate riikidega aprillis ja 1. I — 30. IV 1934—36. a. 1000 kroonides.

Estonian Trade Balances with Principal Countries, April and 1. I — 30. IV 1934—36. (in 1000 kr.)

	Aprill			1. I. — 30. IV.				April			1. I. — 30. IV.				
	Aasta	Väljavedu	Sisavedu	Saldo	Väljavedu	Sisavedu		Saldo	Year	Exports	Imports	Balance	Exports	Imports	Balance
ULDSE —	1936	8 662	7 071	- 409	23 517	25 484	- 1 917	Taani	1936	112	374	-262	322	376	- 54
TOTAL	1935	6 848	6 278	+ 1 570	21 465	20 008	+ 1 447	Denmark	1935	172	86	+ 86	427	297	+ 130
Sellest —	1934	4 339	4 325	+ 14	15 189	15 833	- 744	1934	103	117	- 14	364	306	+ 59	
Thereof:	1936	2 392	1 158	+ 1 234	7 940	4 850	+ 3 590	Holland	1936	111	158	- 47	382	538	- 206
Briti	1935	2 571	933	+ 1 588	9 195	3 567	+ 5 628	Netherlands	1935	108	137	- 29	408	332	+ 28
United Kingdom	1934	1 412	637	+ 775	5 289	2 415	+ 2 874	1934	61	266	-205	203	518	- 315	
Saksa	1936	1 070	2 148	-1 073	4 348	7 665	- 3 317	Belgia	1936	659	182	+527	1 341	433	+ 908
~~Switzerland~~	1935	1 575	1 517	+ 58	4 019	5 481	- 1 442	Belgium	1935	24	40	- 16	262	365	- 103
	1934	717	827	- 110	2 951	3 714	- 763	1934	136	94	+ 42	381	334	+ 47	
U. S. A.	1936	357	1 002	- 645	933	3 089	- 2 156	Poola	1936	79	187	-108	232	291	- 9
U. S. A.	1935	353	697	- 339	724	2 364	- 1 640	Poland	1935	73	72	+ 1	159	421	- 262
	1934	76	457	- 381	204	1 386	- 1 182	1934	67	121	- 54	256	403	- 147	
Läti	1936	58	172	- 114	359	1 123	- 764	Norra	1936	169	15	+154	648	49	+ 599
Latvia	1935	155	149	+ 6	743	507	+ 236	Norway	1935	139	24	+115	346	42	+ 304
	1934	521	218	+ 303	1 445	355	+ 560	1934	211	11	+200	507	21	+ 486	
Prantsuse	1936	323	100	+ 223	1 287	564	+ 723	Tšehho- slovakkia	1936	37	53	- 16	155	225	- 70
France	1935	324	122	+ 202	901	740	+ 161	1935	39	40	- 1	181	218	- 37	
	1934	240	234	+ 6	1 150	1 127	+ 23	1934	41	65	- 24	57	236	- 179	
Rootsi	1936	504	364	+ 140	1 855	906	+ 889	Hispaania	1936	9	49	- 40	125	223	- 98
Sweden	1935	343	229	+ 114	924	799	+ 125	Spain	1935	34	15	+ 19	95	20	+ 75
	1934	159	295	- 142	588	713	- 130	1934	31	12	+ 19	131	30	+ 101	
Soome	1936	415	221	+ 194	1 506	852	+ 744	Leedu	1936	21	66	- 45	103	224	- 121
Finland	1935	340	201	+ 139	887	731	+ 156	Lithuania	1935	57	35	+ 22	156	120	+ 36
	1934	162	186	- 24	450	646	- 187	1934	25	8	+ 17	61	23	+ 38	
N. S. V. L.	1936	135	223	- 88	413	793	- 380	Sveits	1936	10	44	- 34	65	161	- 76
U. S. S. R.	1935	166	118	+ 58	353	622	- 269	Switzerland	1935	12	65	- 53	28	239	- 211
	1934	88	176	- 88	194	799	- 605	1934	7	26	- 21	36	156	- 121	

Taimehaiguste-katsejaama praktilised käsiraamatud:

Taimekaitsevahendid ja nende tarvitamine. E. Lepik ja K. Zolk. Hulga piltide, tabelite ja retseptidega. Tartu, 1936. Teine täiendatud trükk. Hind 50 senti.

Selle raamatu I trükk on juba esimesel aastal peale ilmumist müüdud täielikult läbi. Põllutöökoja poolt tunnustatud põllumehe raamatukogu esimesse valikusse.

Taimekaitse oskussõnu. Koostanud A. Käsebier, E. Lepik, J. V. Veski ja K. Zolk. Tartu, 1932. 85 lk. Hind kr. 1.20.

Sisaldab eesti-, saksa- ja ladinakeelseid taimhaiguste ja kahjurite nimesid ja teisi tarvitataavaid oskussõnu.

Meie tähtsamad kartulihaigused, nende tundmine ja tõrje. Bordoo-vedelik, selle valmistamine ja tarvitamine. Koostanud E. Lepik. 64 lk., 54 selgitava pildiga. Tartu, 1933. Hind 50 senti.

Täielikum kartulihaiguste kirjeldus selgitavate piltidega ja tabelitega. Kartulihaiguste ja vigastuste määramine väliste tunnuste järgi. Täielikum õpetus bordoo- ja burgundia-vedelikku valmistamiseks ja tarvitamiseks.

Majavamm, selle tundmine ja tõrje. Koostanud E. Lepik. Hulga piltide ja värvilise tahvliga. Tartu, 1933. Hind 45 senti.

Kuidas tunda vammu, vamm elukäik, kahjustus ja tõrje. Kuidas hoiduda vammist. Kuidas kõrvaldada vammu. Juhtnõõrid majade ehitamisel vammist hoidumiseks.

Taimehaiguste-katsejaama lendlehed nr. 1—100. 1926—1934.

Tähtsamad taimahaigused ja nende tõrje, taimekaitse päevaküsimusi 1926—1934; sisujuhataja ja 2 värvitahvilit. Puuduvad ainult üksikud vähemtähtsad lendlehed. Hind 1 kr.

Kodumaa kõrreliste ja liblikõieliste määraja õitega ja õiteta olekus. Koostanud E. Lepik. Hulga jooniste ja tabelitega. Tartu, 1936. Hind kr. 1.80, üleni riidesse köidetult kr. 2.30.

1) Lühendatud võti niidukõrreliste määramiseks õiteta olekus.

2) Lühendatud võti hein-liblikõieliste määramiseks õitega ja õiteta olekus. E. Lepik. Kummagi hind eraldi 25 senti. Hulgaviisi Taimehaiguste tellides: 10 tükki: kr. 1.80; 20 tükki kr. 2.—.

Soodus tarvitamiseks koolides praktiliste harjutuste juures.

Elloendatud kirjanduse kõige lihtsam ja odavam tellimisviis on: makstes soovitud raamatute hinna Taimekaitse-katsejaama juhataja nimelisele posti jooksvale arvele nr. 2157 (mida võib teha igas postiasutises) ja märkides kaardi lõigendile: „sõnumite jaoks“ tellitavate raamatute nimed, misjärele raamatud saadetakse postikuluta tellijale kätte. Tellimiste pealt, millede koguväärtus on vähemalt 5 krooni, arvestatakse 20% hinnaalandust.

Sobiva materjali suverieetuseks leiata
A-S. „TEKLA“ riidekauplustest:

Tallinn, Pärnu mnt. 6 (end. Valli 10).

Tallinn, S. Karja 15.

Haapsalu, Ehte 2.

Kuressaare, Kauba 2.

Mustvee, Tartu 15.

Narva, Peetri pl. 2.

Petseri, Kaubarida 6/7.

Pärnu, Vee ja Pika t. nurgal.

Rakvere, Turuplats.

Valga, Kesk 14.

Viljandi, Tartu 6-a.

Võru, Jüri 5-a.

---

*Jälgige meie vaateakende reklaami ja
külastage meie kauplusi — ostukohustuseta.*